

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

**ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ
ЕКОНОМСКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ**

КОМИСИЈА ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

Новембар, 2024. год.

С А Д Р Ж А Ј

УВОД.....	1
ПРВИ ДЕО: ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ЕКОНОМСКОМ ФАКУЛТЕТУ УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ	2
ДРУГИ ДЕО: ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ: ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ	4
СТАНДАРД 1: Стратегија обезбеђења квалитета.....	5
СТАНДАРД 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета	7
СТАНДАРД 3: Систем обезбеђења квалитета	11
СТАНДАРД 4: Квалитет студијског програма.....	14
СТАНДАРД 5: Квалитет наставног процеса	24
СТАНДАРД 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада.....	31
СТАНДАРД 7: Квалитет наставника и сарадника	36
СТАНДАРД 8: Квалитет студената.....	40
СТАНДАРД 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса.....	44
СТАНДАРД 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне <u>подршке</u>	48
СТАНДАРД 11: Квалитет простора и опреме.....	52
СТАНДАРД 12: Финансирање.....	55
СТАНДАРД 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета	58
СТАНДАРД 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета	61
СТАНДАРД 15: Квалитет докторских студија	64
ТРЕЋИ ДЕО: ОПШТА ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА НА ЕКОНОМСКОМ ФАКУЛТЕТУ У КРАГУЈЕВЦУ СА ПРЕДЛОГОМ БУДУЋИХ МЕРА	67
ЧЕТВРТИ ДЕО: ПРИЛОЗИ	69

УВОД

У складу са **Правилником за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа** који је донео Национални Савета за високо образовање Републике Србије („Сл. гласник РС“ бр. 78/24), **Упутством за припрему документације за извештај о самовредновању и оцењивању квалитета високошколских установа и студијских програма** које је донело Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању (НАТ), као и **Правилником о самовредновању установе и студијских програма Економског факултета Универзитета у Крагујевцу** (одлука Савета Економског факултета Универзитета у Крагујевцу број 3191/5 од 05.11.2019. године), Комисија за обезбеђење квалитета Економског факултета Универзитета у Крагујевцу спровела је поступак самовредновања за период 2020-2023. године.

У поступку самовредновања оцењена је испуњеност свих стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа. Извештај о самовредновању састоји се из четири дела:

I део: Основни подаци о Економском факултету Универзитета у Крагујевцу

II део: Процена испуњености стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета високошколске установе: Економски факултет Универзитета у Крагујевцу

III део: Општа оцена испуњености стандарда на Економском факултету Универзитета у Крагујевцу са предлогом будућих мера

IV део: Прилози

ПРВИ ДЕО: ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ЕКОНОМСКОМ ФАКУЛТЕТУ УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

Економски факултет Универзитета у Крагујевцу је високошколска установа у саставу Универзитета у Крагујевцу која у обављању своје делатности обједињује образовни, научноистраживачки и стручни рад као саставне елементе јединственог процеса високог образовања. Факултет је основан Уредбом Извршног већа Народне скупштине НР Србије, ИВ бр. 552 од 01.10.1960 год. (Сл. гласник НРС бр. 42/1960.). Оснивач Економског факултета у Крагујевцу је Република Србија. До 1974. године био је у саставу Економског факултета Универзитета у Београду, а потом се, Одлуком ООУР Економски факултет у Београду – Одељење у Крагујевцу, број 1804 од 23.12.1974. год., издваја у самосталну високошколску институцију. Основни подаци о Економском факултету сумирани су у наредној Табели 1.

Табела 1. Основни подаци о Економском факултету

Власничка структура	Државна
Седиште	Лицеја Кнежевине Србије бр. 3, Крагујевац
Телефон	034/303-500
Факс	034/303-516
Web адреса	www.ekfak.kg.ac.rs
Е-mail:	ekfak@kg.ac.rs
ПИБ (жиро рачун)	101578837
Делатност факултета	Високо образовање, шифра 8542
Декан	Проф. др Милена Јакшић

На Економском факултету у Крагујевцу студије се одвијају на три нивоа: основне академске студије, мастер академске студије и докторске академске студије.

Према броју студената (Табела 2), кадровском потенцијалу (Табела 3) и осталим ресурсима (Табела 4), Економски факултет у Крагујевцу је препознатљива и респектабилна високошколска установа у Србији и окружењу.

Табела бр. 2: Број студената по врстама студија на Економском факултету у Крагујевцу

Студије	Број студената
Основне академске студије	1.840
Мастер академске студије	282
Докторске академске студије	59
УКУПНО СТУДЕНТА	2.181

Напомена: Број уписаних студената односи се на академску 2022/23. год.

Табела 3. Преглед броја и учешћа наставника (по научним звањима) и сарадника према радном статусу на Економском факултету Универзитета у Крагујевцу (за школску 2022/2023. годину, пресек стања на дан 1.10.2023.)

Статус \ Звање	Ред. проф.	Ванр. проф.	Доц.	Наставници страног језика	Укупно наставника	Учешће (у %)	Сарадници	УКУПНО наставници + сарадници	Учешће (у %)
Радни однос са пуним радним временом	27	18	12	1	58	87,88	10	68	89,48
Радни однос са непуним радним временом	2	1	-	1	4	6,06	-	4	5,26
Ангажовање по уговору	-	2	2	-	4	6,06	2	4	5,26
УКУПНО	29	21	14	2	66		12	76	

Табела бр. 4: Остали ресурси Економског факултета у Крагујевцу

Категорија ресурса	Квантитативни показатељ расположивости
Простор, укупна површина	7.502,57+9.895,00 м2
Простор, укупна бруто површина без дворишта	7.502,57 м2
Простор, Библиотека	861,88м2
Укупан број библиотечких јединица из области из које се изводи наставни процес	55.402
Укупан број рачунара и лап-топова	270
Укупан број сервера	8
Укупан број пројектора	18
Опрема за студије на даљину	2

**ДРУГИ ДЕО: ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА ЗА
САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА
ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ:**

**ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У
КРАГУЈЕВЦУ**

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

Високошколска установа утврђује стратегију обезбеђења квалитета, која је доступна јавности.

Опис тренутне ситуације

Економски факултет Универзитета у Крагујевцу је добио дозволу за рад на свим нивоима академских студија од стране Министарства просвете Републике Србије (одлука број 612-00-00879/2009-04, од 9.9.2009. год.).

Национално акредитационо тело Републике Србије акредитовало је Економски факултет Универзитета у Крагујевцу (одлука број: 612-00-00451/7/2019-3 од 06.07.2020. год.), као и следеће студијске програме на Економском факултету:

(1) на основним академским студијама студијске програме ЕКОНОМИЈА И ПОСЛОВНО УПРАВЉАЊЕ (уверење број: 612-00-00452/8/2019-03 од 03.07.2020. год. и допуна уверења број: 612-0000452/10/2019-03 од 25.07.2024. год.) и ПОСЛОВНА ИНФОРМАТИКА (уверење број: 612-00-00453/8/2019-03 од 03.07.2020. год.);

(2) на мастер академским студијама студијске програме ЕКОНОМИЈА И ПОСЛОВНО УПРАВЉАЊЕ (уверење број: 612-00-00455/8/2019-03 од 06.07.2020. год), ПОСЛОВНА ИНФОРМАТИКА (уверење број: 612-00-00454/8/2019-03 од 06.07.2020. год) и ФИНАНСИЈСКИ МЕНАџМЕНТ ЈАВНЕ УПРАВЕ (уверење број: 612-00-02777/2017-06 од 09.02.2018. год. и уверење број: 612-00-00064/9/2024-03 од 16.07.2024. год.); и

(3) на докторским академским студијама студијски програм ЕКОНОМИЈА (уверење број 612-00-00136/5/2020-03 од 28.04.2021. год.).

Акредитација поменутих студијских програма је потврда континуираног остваривања стратешких циљева дефинисаних Стратегијом обезбеђења квалитета Економског факултета у Крагујевцу. Стратегија обезбеђења квалитета указује на опредељење високошколске установе да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета својих програма, научно-истраживачког, стручног и образовног рада. Стратегијом су дефинисане мере за обезбеђење квалитета; субјекти обезбеђења квалитета, као и области обезбеђења квалитета. Стратегија за обезбеђење квалитета Економског факултета Универзитета у Крагујевцу донета је на седници Савета Факултета дана 05.11.2019. године (одлука број 3191/4). У креирању Стратегије обезбеђења квалитета биле су укључене све заинтересоване стране: наставно и ваннаставно особље, као и студенти. Стратегија обезбеђења квалитета је јавно доступна на сајту Економског факултета Универзитета у Крагујевцу (<https://ekfak.kg.ac.rs/sr/fakultet-menu/dok-fakulteta/kvalitet>). Усвајањем Стратегије обезбеђења квалитета Установа је показала да периодично преиспитује и унапређује стратегију обезбеђења квалитета.

Анализа и процена тренутног стања испуњености Стандарда 1

Економски факултет Универзитета у Крагујевцу перманентно остварује циљеве и испуњава захтеве постављене Стандардом 1, јер има усвојену Стратегију обезбеђења квалитета која садржи све потребне елементе за обезбеђење и унапређење квалитета наставног, научноистраживачког и стручног рада. Стратегија обезбеђења квалитета је усвојена од стране стручних органа Факултета. Стратегија је и у штампаном и електронском облику доступна јавности (<https://ekfak.kg.ac.rs/sr/fakultet-menu/dok-fakulteta/kvalitet>). Сходно свему наведеном, може се констатовати да су испуњени захтеви Стандарда 1.

Циљеви, захтеви и очекивања

Даље унапређење ићи ће у правцу дефинисања акционог плана активности за трогодишње, а не једногодишњи период. Настојаће се да се укључи у већој мери ваннаставно особље у систем обезбеђења квалитета, као и шира друштвена заједница преко

Алумни клуба. Такође, Економски факултет Универзитета у Крагујевцу има циљ да у наредном периоду преиспита своју Стратегију обезбеђења квалитета и изврши њено иновирање у складу са текућим захтевима образовног система, послодаваца, студената, наставног и ваннаставног особља, као и шире друштвене заједнице.

Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

На основу описа, анализе и процене тренутне ситуације, као и процене циљева, захтева и очекивања у вези са Стандардом 1 (Стратегија обезбеђења квалитета) извршена је анализа слабости и повољних елемената Стандарда 1. SWOT анализа је дала следеће резултате:

S – Предности

- Постоји Стратегија обезбеђења квалитета, донета 2019. год. +++
- Постоје процедуре за обезбеђења квалитета +++
- Постоји јасно дефинисана мисија и визија факултета у погледу дугорочног унапређења квалитета свих активности. +++
- Стратегија је доступна јавности. +++
- Обезбеђење квалитета се спроводи реализацијом активности из годишњих акционих планова. +++

W – Слабости

- Стратегија обезбеђења квалитета је донета пре 5 год. +++
- Недовољна укљученост запослених у систем обезбеђења квалитета и процедура које доприносе обезбеђењу и унапређењу квалитета. ++
- Недовољно често ажурирање годишњих акционих планова. ++

O – Могућности

- Комисија за обезбеђење квалитета има значајно искуства у спровођењу процеса обезбеђења квалитета. +++
- Комисија за обезбеђење квалитета спремна да иновира све елементе процеса обезбеђења и унапређења квалитета. +++
- Руководство Факултета жели да побољша управљање квалитетом. +++

T – Претње

- Стално иновирање докумената од стране надлежних органа, које запослени нису у стању да ажурно прате, због других обавеза. +++
- Чланови Комисије оптерећени и другим обавезама. ++
- Мали број запослених има знање у области управљања квалитетом. +

Предлози за побољшање и планиране мере

- Извршити иновирање Стратегије обезбеђења квалитета;
- Ажурирање акционих планова на годишњем нивоу;
- Перманентно усавршавање процедура за обезбеђење и унапређење квалитета;
- Увести континуирану едукацију наставног и ваннаставног особља о значају обезбеђења и унапређења квалитета Факултета;
- Увести едукацију студента о значају обезбеђења квалитета;
- Преиспитати начин дефинисања акционог плана.

Показатељи и прилози за Стандард 1:

[Прилог 1.1.](#) Стратегија обезбеђења квалитета

[Прилог 1.2.](#) Мере и субјекти обезбеђења квалитета

[Прилог 1.3.](#) Акциони план за спровођење стратегије и одлуке о његовом усвајању и допунама

[Прилог 1.4.](#) Уверења о акредитацији Установе и студијских програма из 2020. год.

Стандард 2: Начини и поступци за обезбеђење квалитета

Високошколска установа утврђује начине и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности.

Опис тренутне ситуације

Економски факултет у Крагујевцу континуирано ради на унапређењу квалитета наставно-образовног и научно-истраживачког процеса. Факултет је донео сет регулатива којима су детаљно дефинисана правила и процедуре реализације пословних процеса, као и начини и мере за обезбеђење њиховог квалитета. Систем обезбеђења квалитета на Економском факултету у Крагујевцу заснива се на Стратегији за обезбеђење квалитета (Савет Факултета, одлука бр. 3191/4, од 05.11.2019.) и Политици квалитета (Наставно-научно веће Факултета, одлука бр. 1705, од 27.06.2008.), а процес контроле и евалуације на Правилнику о самовредновању установе и студијских програма Економског факултета у Крагујевцу (Савет Факултета, број 3191/5 од 05.11.2019. год.). Овим правилником прецизно је дефинисан начин реализације програма самовредновања и оцењивања квалитета студијских програма, наставе, научноистраживачког рада, оцењивања студената, уџбеника и литературе, библиотечких и информатичких ресурса, ненаставне подршке и процеса управљања. Економски факултет има усвојене Стандарде и процедуре за обезбеђење квалитета основних и мастер академских студија на Економском факултету у Крагујевцу (одлука број 2325/VII-1 од 26.09.2012. год.; одлука број 2560/12-2 од 24.09.2014. год. и одлука број 2130/IV од 12.07.2017. год.) и Правилник о докторским студијама Економског факултета у Крагујевцу (одлука број 2700/XII-4), од 27.10.2021. год.).

Стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета основних и мастер академских студија на Економском факултету у Крагујевцу (у даљем тексту Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета студија) прецизно су регулисани и стандардизовани поступци и процедуре обезбеђења и контроле квалитета у сваком релевантном аспекту наставног процеса основних и мастер академских студија, и то:

- План и програм рада на наставном предмету;
- Квалитет наставе;
- Оцењивање студената;
- Израда и одбрана семинарских радова;
- Израда и одбрана завршних радова основних и мастер академских студија;
- Уџбеници и литература.

Овако дефинисаним Стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета студија се на детаљан начин уређује поступање субјеката у систему обезбеђења квалитета са јасно дефинисаним корективним мерама за сва одступања. Стандарде и процедуре за обезбеђење квалитета студија усвојило је Наставно-научно веће Економског факултета на предлог Комисије за обезбеђење квалитета и уз дато позитивно мишљења од стране свих катедара Економског факултета.

Докторске академске студије и обезбеђење и унапређење квалитета на овом нивоу студија регулисани су Правилником о докторским студијама Економског факултета у Крагујевцу. Такође, ниво докторских студија и квалитет спровођења активности и процеса на овом нивоу студија регулисани су и прописима Универзитета у Крагујевцу.

Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета у поступку организовања и завршетка основних, мастер и докторских академских студија регулисани су и кроз следећа документа:

1. Правилник о упису студената на студијске програме Универзитета у Крагујевцу број: III-1-366/5 од 23.04.2019. године.
  - 1а. Одлука о изменама и допунама Правилника о упису студената на студијске програме Универзитета у Крагујевцу, број: III-01-342/18 од 28.05.2020. године;

- 2б. Одлука о изменама и допунама о изменама и допунама Правилника о упису студената на студијске програме Универзитета у Крагујевцу, број: III-01-127/18 од 25.02.2021. године;
2. Правилник о критеријумима за рангирање студената за упис школске године у статусу студената који се финансирају из буџета (Наставно-научно веће Економског факултета у Крагујевцу, број 2340/7 од 22.9.2010. године);
3. Правилник о правилима студија Економског факултета у Крагујевцу (Наставно-научно веће Економског факултета у Крагујевцу, број 225/11 од 31.01.2007. године, број 1444/10 од 09.06.2008. године и број 1220/V-2 од 24.04.2013. године);
4. Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту (Сенат Универзитета у Крагујевцу, број III-01-262/9 од 28.03.2019. године);
- 4а. Одлука о измени Правилника о полагању испита и оцењивању на испиту Универзитета у Крагујевцу, број III-01-342/19 од 28.05.2020. године;
5. Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту (Наставно-научно веће Економског факултета у Крагујевцу, број 1444/12 од 09.06.2008. године и број 2860/VII-1 од 31.10.2012. године);
6. Правилник о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, докторског уметничког пројекта, број III-01-43/10 од 26. 01. 2017. године,
- 6а. Одлука о изменама и допунама Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта Универзитета у Крагујевцу, број III-01-43/10 од 26. јануара 2017. године.
- 6б. Одлука о изменама и допунама Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта Универзитета у Крагујевцу, број III-01-305/7 од 26. априла 2018. године.
- 6в. Правилник о изменама и допунама Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта Универзитета у Крагујевцу, број III-01-881/46 од 2. октобра 2018. године.
- 6г. Одлука о изменама и допунама Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта Универзитета у Крагујевцу, број III-01-262/11 од 28. марта 2019. године.
- 6д. Одлуку о изменама и допунама Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта Универзитета у Крагујевцу, број III-01-562/13 од 27. јуна 2019. године.
- 6ђ. Одлуку о изменама и допунама Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта Универзитета у Крагујевцу, број III-01-161/28 од 27. фебруара 2020. године.
- 6е. Одлуку о изменама и допунама Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта Универзитета у Крагујевцу, број III-01-714/5 од 24. септембра 2020. Године
- 6ж. Одлуком о изменама и допунама Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта, број III-01-866/25 од 28.10.2021. године;
- 6з. Одлуку и изменама и допунама Правилника о пријави, изради о одбрани докторске дисертације, докторског уметничког пројекта број III-01-238/22 од 31.03.2022. године.

Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета у поступку избора у наставна звања и унапређењу наставног особља регулисани су следећим документима:

- Правилником о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Крагујевцу (пречишћен текст) (одлуке: III-01-523/43 од 16.07.2020. год.; III-01-871/18 од 29.10.2020. год.; III-01-230/17 од 25.03.2021. год.; III-

01-515/4 од 24.06.2021. год.; Ш-01-866/28 од 28.10.2021. год.; Ш-01-1035/31 од 25.10.2023. год. и Ш-01-150/17 од 29.02.2024. год.);

- Правилником о критеријумима за избор у звање наставника Универзитета у Крагујевцу (пречишћен текст) (одлуке: Ш-01-523/44 од 16.07.2020. год.; Ш-01-871/19 од 29.10.2020. год.; Ш-01-1161/22 од 28.12.2020. год.; Ш-01-37/16 од 28.01.2021. год.; Ш-01-866/27 од 28.10.2021. год.; Ш-01-42/29 од 27.01.2022. год.; Ш-01-353/13 од 28.04.2022. год.; Ш-01-256/22 од 31.03.2023. год.; Ш-01-342/27 од 27.04.2023. год.; Ш-01-1035/32 од 25.10.2023. год.; Ш-01-62/34 од 01.02.2024. год. и Ш-01-834/19 од 26.09.2024. год.)
- Правилником о начину извођења и оцени приступног предавања, (Наставно-научно веће Економског факултета у Крагујевцу, број 450/7 од 02.03.2016. године).

Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета у области научно-истраживачког рада регулисани су:

- Правилником о организацији и раду Центра за економска истраживања, (Наставно-научно веће Економског факултета у Крагујевцу, број 2920/XIV од 26.10.2016. године).

Област издавачке делатности и рада Библиотеке на Факултету обухваћена је регулативом у форми Правилника, као што су:

- Правилник о издавачкој делатности, (Савет Економског факултета у Крагујевцу, број 175/4 од 09.02.2023. год.), и
- Правилник о раду Библиотеке, (Наставно-научно веће Економског факултета у Крагујевцу, број 1190/13 од 15.05.2007. год. и број 1220/V-3 од 24.04.2013. год.)

Сви наведени Стандарди и Правилници, као и Стратегија обезбеђења квалитета, су постављени на веб сајту Факултета (www.ekfak.kg.ac.rs) и Универзитета у Крагујевцу (www.kg.ac.rs) и на тај начин доступни запосленима, студентима, будућим студентима и широј јавности.

Евалуација од стране студената спроводи се помоћу упитника чије су форме, садржина и начин употребе предвиђени **Правилником о самовредновању установе и студијских програма Економског факултета у Крагујевцу**. Комисија за обезбеђење квалитета у сарадњи са Руководством и Стручним службама Факултета прати резултате оцењивања и пролазности студената по предметима, предлаже корективне мере и прослеђује их Катедрама и Наставно-научном већу на разматрање.

Мандат за утврђивање предлога Наставно-научном већу Факултета у области система обезбеђења квалитета рада на Факултету има **Комисија за обезбеђење квалитета Економског факултета у Крагујевцу**. У извештајном периоду Комисија је редовно заседала и спроводила задатке у складу са планом рада.

Анализа и процена тренутног стања испуњености Стандарда 2

Економски факултет у Крагујевцу има утврђене начине (стандарде) и поступке за обезбеђење и унапређење квалитета рада. Релевантна документа везана за обезбеђење и унапређење квалитета појединачних области рада Високошколске установе (Факултета) доносе се од стране стручних органа Факултета, Наставно-научног већа, на предлог Комисије за обезбеђења квалитета, али и других заинтересованих страна. Релевантна документа из надлежности Самосталне високошколске установе (Универзитета), која тангирају систем обезбеђења и унапређења квалитета Факултета по разним областима, доносе се на стручним органима Универзитета, у складу са прописима и процедуром Универзитета. Образовне и друге активности на Економском факултету у Крагујевцу се реализују у складу са усвојеним Стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета студија и пратећим Правилницима. Комплетна регулатива у области обезбеђења квалитета је доступна јавности на интернет страници Факултета и Универзитета. Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета на Економском факултету у Крагујевцу су континуирано

унапређују.

Сходно свему наведеном, може се констатовати да су испуњени захтеви Стандарда 2.

Циљеви, захтеви и очекивања

Будуће активности биће усмерене на преиспитивање Стандарда 2 и процедура за обезбеђење и унапређење квалитета, као и преиспитивање Правилника о докторским студијама Економског факултета у Крагујевцу и његово преобликовање у Стандарде за обезбеђење квалитета докторских студија, као што је то случај са основним и мастер академским студијама. Такође, Установа ће настојати да раздвоји Стандарде и процедуре за обезбеђење квалитета на оне који се односе на Установу и оне који се односе на студијске програме.

Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

На основу описа, анализе и процене тренутне ситуације, као и процене циљева, захтева и очекивања у вези са Стандардом 2 (Начини и поступци за обезбеђење квалитета) извршена је анализа слабости и повољних елемената Стандарда 2. SWOT анализа је дала следеће резултате:

S – Предности

- Постоје документи који регулишу стандарде и поступке обезбеђења квалитета установе и студијских програма. +++
- Сва усвојена документа везана за обезбеђење квалитета су доступна јавности на веб-страници Факултета и Универзитета. +++
- Стандарди су усклађени са стандардима Националног савета за високо образовање и Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању. +++

W – Слабости

- Непостојање одвојених документа везаних за унапређење квалитета установе и посебно студијских програма. ++
- Постоје слабости у смислу непрецизности и неусаглашености одређених стандарда и поступака у појединим областима обезбеђења квалитета. ++
- Један сет мера, дефинисаних Стандардима за обезбеђење квалитета основних и мастер студија Факултета, не односи се на ниво докторских студија. ++

O – Могућности

- Значајно искуство у раду Комисије за обезбеђење квалитета. +++
- Заинтересованост руководства и свих запослених за подизање квалитета рада и услуге која се пружа студентима. +++
- Факултет располаже информационо-комуникационом опремом и порталима који омогућавају свеобухватније прикупљање веродостојних података. +++

T – Претње

- Чланови Комисије због оптерећења другим обавезама не могу довољно да се ангажују. +

Предлози за побољшање и планиране мере

- Даље усаглашавање докумената којима се дефинишу стандарди, процедуре и правила обезбеђења квалитета;
- Обезбедити стриктно поштовање стандарда, процедура и правилника од стране запослених.

Показатељи и прилози за Стандард 2:

[Прилог 2.1.](#) Усвојени документ - Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе

[Прилог 2.2.](#) Усвојени план рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда

[Прилог 2.3.](#) Усвојени годишњи извештаји о раду успостављеног тела (комисије, одбора, центра) за унутрашње осигурање квалитета високошколске установе

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

Високошколска установа изграђује организациону структуру за обезбеђење квалитета.

Опис тренутне ситуације

Економски факултет у Универзитету у Крагујевцу има систем обезбеђења квалитета који надгледа Комисије за обезбеђење квалитета и који се састоји од усвојених процедура и регулаторних одредби Статута Економског факултета, одлука Наставно-научног већа које се односе на стандарде и процедуре обезбеђења квалитета студија на Економском факултету у Крагујевцу и Правилника о самовредновању установе и студијских програма Економског факултета.

Статутом Факултета регулишу се области обезбеђења квалитета као и обавезе свих релевантних субјеката у спровођењу Стратегије обезбеђења квалитета. Статутом су утврђени послови и задаци наставника, сарадника, студената, стручних органа, катедри и Комисије за обезбеђење квалитета у доношењу и спровођењу Стратегије, начина и поступака за обезбеђење квалитета. Правилник о самовредновању установе и студијских програма Економског факултета између осталог регулише избор и начин рада Комисије за обезбеђење квалитета.

Факултет има Стратегију и Политику обезбеђења квалитета. У доношењу и спровођењу Стратегије, начина, поступака и културе обезбеђења квалитета укључени су: наставници, сарадници, студенти и ваннаставно особље Факултета. Састав Комисије за обезбеђење квалитета укључује све наведене категорије. Партиципација студената у систему квалитета обезбеђена је и учешћем студената у раду Наставно-научног већа Факултета, са правом гласа код одлучивања у домену обезбеђења и унапређења квалитета.

У складу са утврђеним задацима Комисија за обезбеђење квалитета, у сарадњи са Руководством Факултета, Стручним службама Факултета и Студентским парламентом, врши перманентну контролу квалитета, пре свега кроз анкете студената и запослених, извештаја о ефикасности студирања и сл. Факултет спроводи анкете студената два пута годишње, приликом уписа семестра, о квалитету наставног процеса (након одслушане наставе) и приликом уписа наредне године студија о објективности оцењивања. Приликом уписа у прву годину основних академских студија, спроводи се анкета новоуписаних студената о квалитету спроведене промоције Факултета. Након дипломирања, Факултет спроводи анкетирање дипломираних студената о квалитету рада Факултета. Повремено се спроводи анкета о задовољству послодаваца квалитетом рада дипломираних студената Факултета. Рад руководства и служби факултета из угла задовољства запослених у настави и ваннастави се, такође, оцењује повремено.

Документи које у току прикупљања и анализе података припреми и усвоји Комисија за обезбеђење квалитета упућују се у даљу процедуру на разматрање и усвајање Катедрама Факултета и Наставно-научном већу, након чега се стављају на увид свим запосленима на Факултету и студентима, тако да они могу кроз директну комуникацију са Комисијом или кроз своје учешће у раду Катедара и Наставно-научног већа да утичу на одлуке и сам систем обезбеђења и унапређења квалитета. Након усвајања извештаја на Наставно-научном већу, руководство Факултета, шефови Катедара и руководиоци студијских програма и модула имају мандат да преузму одговарајуће мере прописане Стандардима и процедурама у циљу унапређења квалитета.

Економски факултет Универзитета у Крагујевцу има усвојене Стандарде и процедуре за обезбеђење квалитета студија на основним и мастер студијама Економског факултета који су потпуно транспарентни и доступни запосленима и студентима и који обухватају стандарде и процедуре обезбеђења квалитета у следећим областима: програм рада на наставним предметима, квалитет наставе, оцењивање студената, израда семинарског рада, израда завршних радова на основним и мастер студијама и писање уџбеника. Правилником о докторским студијама Економског факултета у Крагујевцу регулисан је систем

обезбеђења и унапређења квалитета докторских академских студија, а такође, за овај ниво студија, обезбеђење и унапређење квалитета регулисано је и актима Универзитета у Крагујевцу.

Анализа и процена тренутног стања испуњености Стандарда 3

Економски факултет у Крагујевцу је испунио захтеве постављене Стандардом 3, јер:

1) Статутом Факултета су дефинисани субјекти обезбеђења квалитета и то: Комисија за обезбеђење квалитета, катедре, Наставно-научно веће Факултета, наставници, сарадници, студенти и ваннаставни радници Факултета;

2) Статутом Факултета су дефинисане надлежности, задаци и послови Комисије за обезбеђење квалитета, а последично и свих осталих субјеката обезбеђења квалитета (наставника, сарадника, ваннаставних радника, стручних органа и тела Факултета);

3) Комисија за обезбеђење квалитета има чланове из реда наставника, сарадника, ваннаставног особља и студената;

4) Студенти су равноправни чланови Комисије за обезбеђење квалитета, као и других органа Факултета (укључујући и Наставно-научно веће) чиме је обезбеђено активно учешће студената у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда, поступка и културе обезбеђења квалитета;

5) Постоји Правилник о самовредновању установе и студијских програма којим је дефинисан рад и надлежности Комисије за обезбеђење квалитета. Сва документа која су везана за систем квалитета су доступна запосленима, студентима и јавности;

6) Сваке године се спроводи анкетаирање студената по питању квалитета наставе и објективности оцењивања.

Циљеви, захтеви и очекивања

Без обзира на то што је Стандард 3 у потпуности испуњен постоји простор за побољшање система обезбеђења и унапређења квалитета Економског факултета Универзитета у Крагујевцу, и то посебно у оквиру следећих сегмената:

1) нередовног спровођење неких од прописаних анкета, као што су анкета задовољства послодаваца и анкета задовољства запослених;

2) непостојања Стандарда и процедура за обезбеђење квалитета докторских академских студија. Постоји Правилник о докторским студијама, али је неопходно усвојити посебан документ у вези са обезбеђењем и унапређењем квалитета на овом нивоу студија, који би био усаглашен са регулативом Универзитета;

3) ниског ниво ангажованости руководиоца студијских програма / модула у унапређењу квалитета.

Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

На основу описа, анализе и процене тренутне ситуације, као и процене циљева, захтева и очекивања у вези са Стандардом 3 (Систем обезбеђења квалитета) извршена је анализа слабости и повољних елемената Стандарда 3. SWOT анализа је дала следеће резултате:

S – Предности

- Надлежности органа управљања, пословођења и Комисије за обезбеђење квалитета су јасно дефинисане Статутом Факултета. +++
- Надлежности наставника, сарадника, студената и стручних тела су јасно дефинисане Статутом Факултета. +++
- Сва усвојена документа везана за обезбеђење квалитета су доступна јавности на веб-страници Факултета. +++
- Комисија за обезбеђење квалитета има чланове из реда свих заинтересованих страна: наставника, сарадника, студената и административних радника. +++
- Комисија усваја резултате анкете студента и запослених и предлаже корективне мере

које су предмет разматрања свих катедара и Наставно-научног већа Економског факултета Универзитета у Крагујевцу. +++

W – Слабости

- Неке од анкета (анкета задовољства послодаваца и анкета задовољства запослених се не спроводе редовно на годишњем нивоу). +++
- У Статуту нису предвиђене мере уколико запослени одбију да се ангажују у активностима у вези са обезбеђењем квалитета. ++
- Не постоје довољно ефикасни механизми за одређивање и спровођење усвојених корективних и превентивних мера. ++
- Не постоје Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета докторски академских студија. ++

O – Могућности

- Постоји интересовање руководства Факултета и Комисије за обезбеђење квалитета за унапређењем система обезбеђења квалитета. +++
- Култура квалитета запослених је на вишем нивоу него раније. +++

T – Претње

- Мали број запослених и студената је вољан да се ангажује у области управљања квалитетом. ++
- Недостатак интересовања и мотивације дела наставника и сарадника да прихвати и спроведе новине које за циљ имају подизање система квалитета. +

Предлози за побољшање и планиране мере

- Унапредити процедуре и поступке за обезбеђење и унапређење квалитета на бази стеченог искуства у управљању квалитетом.
- Израдити посебне Стандарде и процедуре за обезбеђење квалитета докторских академских студија.
- Дефинисати јасно обавезе руководиоца студијских програма/модула у систему обезбеђења квалитета.

Показатељи и прилози за Стандард 3:

[Прилог 3.1а.](#) Формално успостављено тело (комисија, одбор) са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета (опис рада у изреци одлуке)

[Прилог 3.1б.](#) Извод из Статута

[Прилог 3.2.](#) Списак свих анкета

[Прилог 3.3.](#) Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

Опис тренутне ситуације

Економски факултет Универзитета у Крагујевцу је добио дозволу за рад на основним, мастер и академским студијама од стране Министарства просвете Републике Србије (број 612-00-00879/2009-04, од 09.09.2009. године). У периоду обухваћеним самовредновањем Економског факултета (од школске 2020/2021. године до школске 2022/2023. године), настава је извођена на следећим студијским програмима: ЕКОНОМИЈА И ПОСЛОВНО УПРАВЉАЊЕ и ПОСЛОВНА ИНФОРМАТИКА на основним академским студијама; ЕКОНОМИЈА И ПОСЛОВНО УПРАВЉАЊЕ, ПОСЛОВНА ИНФОРМАТИКА и ФИНАНСИЈСКИ МЕНАЏМЕНТ ЈАВНЕ УПРАВЕ на мастер академским студијама; ЕКОНОМИЈА на докторским академским студијама.

Анализа квалитета студијских програма извршена је закључно са школском 2022/2023. годином и програмима који су се до тада изводили на Економском факултету.

I. Основне академске студије:

У оквиру основних академских студија закључно са школском 2022/2023. годином била су акредитована два студијска програма у трајању од 4 године (240 ЕСПБ):

- Студијски програм ЕКОНОМИЈА И ПОСЛОВНО УПРАВЉАЊЕ, са модулима:
  - а. Економска политика и развој,*
  - б. Међународна економија и пословање,*
  - в. Финансије, берзе и банкарство,*
  - г. Рачуноводство и пословне финансије,*
  - д. Маркетинг,*
  - ђ. Менаџмент,*
  - е. Туризам и хотелијерство.*

- Студијски програм ПОСЛОВНА ИНФОРМАТИКА

II. Мастер академске студије:

У оквиру мастер академских студија закључно са школском 2022/2023. годином била су акредитована два студијска програма у трајању од 1 године (60 ЕСПБ), и то:

- Студијски програм ЕКОНОМИЈА, са модулима:
  - а. Економска политика и развој,*
  - б. Међународна економија,*
  - в. Финансије и банкарство,*
  - г. Ризик и осигурање,*
  - д. Рачуноводство и пословне финансије,*
  - ђ. Маркетинг,*
  - е. Међународни менаџмент,*
  - ж. Менаџмент у туризму,*
  - з. Иновације и технолошко предузетништво,*
  - и. Менаџмент у јавном сектору.*
- Студијски програм ПОСЛОВНА ИНФОРМАТИКА, са модулима:
  - а. Електронско пословање,*
  - б. Веџтачка интелигенција у пословању.*
- Студијски програм ФИНАНСИЈСКИ МЕНАЏМЕНТ ЈАВНЕ УПРАВЕ

III. Докторске студије:

У оквиру докторских студија акредитован је студијски програм – ЕКОНОМИЈА, у трајању од 3 године (180 ЕСПБ), са модулима:

- а. Макроекономија,*
- б. Управљање пословањем,*
- в. Рачуноводство и пословне финансије.*

Студијски програми су јавно доступни на интернет страници Факултета: www.ekfak.kg.ac.rs.

Листа студијских програма основних академских студија који су акредитовани закључно са шк. 2022/23. год. на Економском факултету Универзитета у Крагујевцу са укупним бројем уписаних студената у школској 2020/21, 2021/22. и 2022/23. години:

Прва генерација студената која се уписала на акредитоване студијске програме по добијању актуелне одлуке о акредитацији основних академских студија је генерација 2020/2021. године. Листа студијских програма ОАС (основних академских студија), који су акредитовани, као и укупан број уписаних студената (на свим годинама ОАС), за три школске године обухваћене овим поступком самовредновања, дати су у [Табели 4.1](#). Притом, укупан број студената ОАС одобрен акредитацијом помножен је бројем година трајања студијског програма.

Акредитовани број студената за упис у прву годину ОАС са два студијска програма је 470 студената. Притом, број уписаних студената у прву годину основних академских студија, у посматраном периоду, од 2020/21. до 2022/23. године, био је мањи од броја студената дефинисаног акредитационом документацијом.

Број уписаних студената, по годинама студија, на два акредитована студијска програма ОАС (основних академских студија) у школској 2020/21. години, био је укупно 1867 студента, при чему је структура била следећа: прва година - 325 студента; друга година - 267 студената; трећа година - 238 студената и четврта година - 1037 студената.

Број уписаних студената, по годинама студија, на два акредитована студијска програма ОАС у школској 2021/22. години, био је укупно 1743 студента, при чему је структура била следећи: прва година - 388 студената; друга година - 268 студената; трећа година 241 студент и четврта година - 846 студената.

Број уписаних студената, по годинама студија, на два акредитована студијска програма ОАС у школској 2022/23. години, био је укупно 1620 студената, при чему је структура била следећи: прва година - 411 студената; друга година - 272 студента; трећа година 247 студената и четврта година - 690 студената.

Листа студијских програма мастер академских студија који су акредитовани закључно са шк. 2022/23. год. на Економском факултету Универзитета у Крагујевцу са укупним бројем уписаних студената у школској 2020/21, 2021/22. и 2022/23. години:

Прва генерација студената која се уписала на акредитоване студијске програме МАС Економија и пословно управљање и Пословна информатика, по добијању одлуке о акредитацији мастер академских студија, јесте генерација 2020/2021. год. Акредитовани студијски програм Финансијски менаџмент јавне управе студенти уписују од 2018/19. године.

Листа студијских програма МАС (мастер академских студија), који су акредитовани, као и укупан број уписаних студената на МАС, у периоду од школске 2020/2021. до школске 2022/2023. године, дати су у [Табели 4.2](#). Акредитовани број студената за упис на МАС са 3 студијска програма је 240 студената.

Студијски програм ДС (докторских студија) Економија, који је (ре)акредитован на Економском факултету Универзитета у Крагујевцу са укупним бројем уписаних студената

у школској 2020/21, 2021/22. и 2022/23. години:

Број уписаних студената на акредитованом студијском програму докторских академских студија од школске 2020/21. до 2022/23. године приказан је у [Табели 4.3](#). Укупан број студената ДАС одобрен акредитацијом помножен је бројем година трајања студијског програма.

Акредитовани број студената за упис у прву годину ДАС са једним студијским програмом је 30 студената. Број уписаних студената у прву годину ДАС, у периоду од 2020/21. до 2022/23. године, био је мањи од броја студената дефинисаног акредитационом документацијом.

Број уписаних студената, по годинама студија, на један акредитовани студијски програм докторских студија - Економија, у школској 2020/21. години, био је укупно 61 студент, при чему је структура била следећи: прва година - 14 студената; друга година - 10 студената; а трећа година 37 студента.

Број уписаних студената, по годинама студија, на један акредитовани студијски програм докторских студија - Економија, у школској 2021/22. години, био је укупно 62 студента, при чему је структура била следећи: прва година - 13 студената; друга година - 12 студената; а трећа година 37 студената.

Број уписаних студената, по годинама студија, на један акредитовани студијски програм докторских студија - Економија, у школској 2022/23. години, био је укупно 59 студената, при чему је структура била следећи: прва година - 15 студената; друга година - 12 студената; а трећа година 32 студента.

Подаци о структури уписаних студената ДАС, по годинама, за школску 2022/23. годину дати су у оквиру Стандарда 8 овог Извештаја.

Пролазност студената у наредну годину основних академских студија у школској 2020/21, 2021/22. и 2022/23. години:

Анализом укупне пролазности студената у наредну годину основних академских студија ([Табела 4.4](#)), по школским годинама, од 2020/21. до 2022/23., уочава се да је пролазност студената из прве у другу годину најмања, а највећа је углавном пролазност из друге у трећу годину основних академских студија.

Пролазност студената у наредну годину докторских студија (ДС) у школској 2020/21, 2021/22. и 2022/23. години:

Анализом укупне пролазности студената у наредну годину докторских студија ([Табела 4.5](#)) уочава се да је највећа пролазност забележена у школској 2020/2021. години из прве у другу годину, као и из друге у трећу годину ДАС. Притом, пролазност из прве у другу годину, као и из друге у трећу годину у наредним школским годинама има тенденцију смањења.

Просечно трајање основних академских студија од школске 2011/12. године до 2022/23. године у односу на период од школске 2000/01. до 2010/11. године:

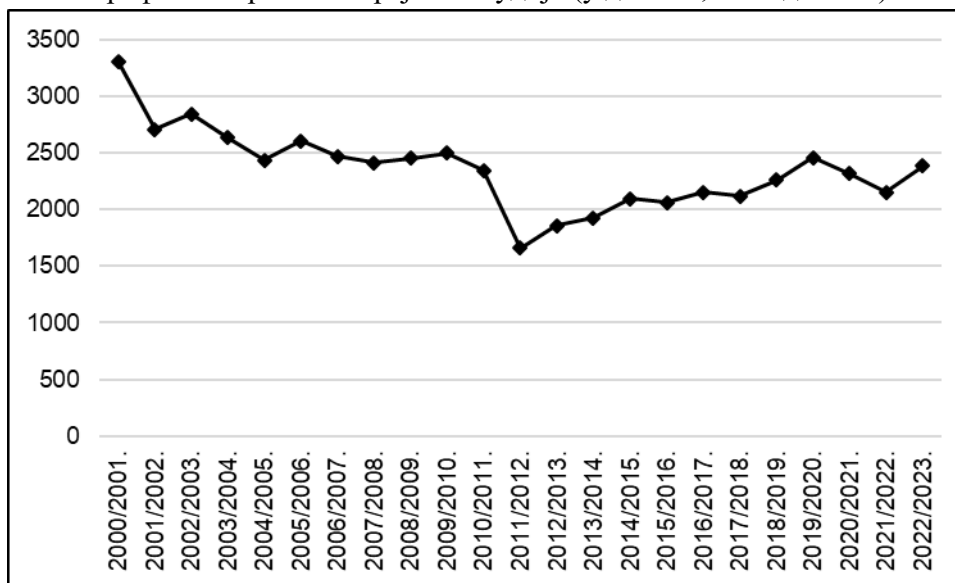
Просечно трајање ОАС у одређеној школској години представља средњу вредност трајања студија студената који су у тој години завршили основне студије. У [Табели 4.6](#) приказан је укупан број студената који су дипломирали од школске 2011/12. године до 2022/23. године, као и просечно трајање студија. Постигнута просечна оцена дипломираних студената, 2022/23. године, износи 7,56.

У [Табели 4.7](#), ради упоредивости, приказани су подаци о укупном броју дипломираних студената и просечном трајању студија за ранији период, 1996/97 - 2007/08. Године.

На Графику 1, представљено је просечно трајање студија у периоду 2000/01 - 2022/23.

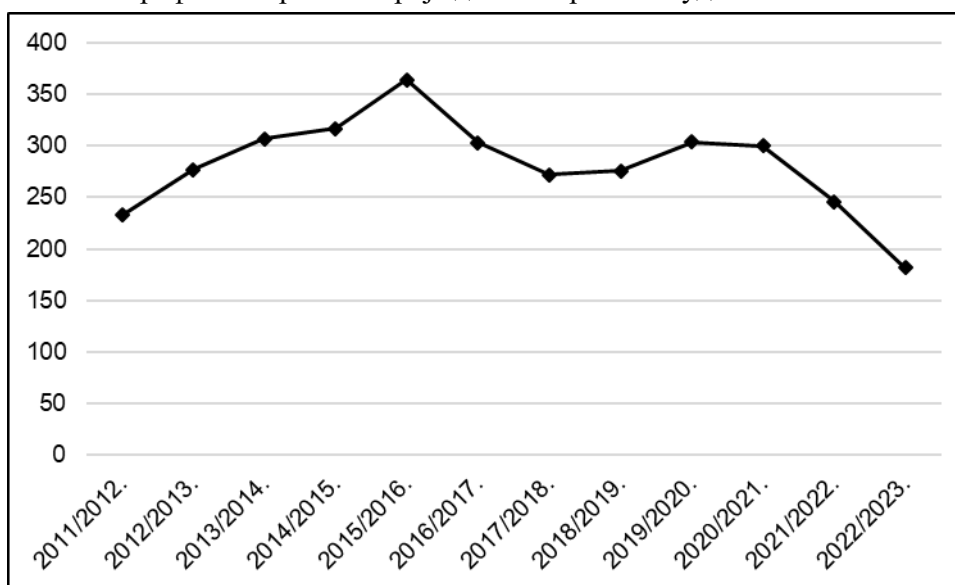
године, при чему се уочава да постоји тенденција смањивања просечног трајања студија до 2011/12, што није и тенденција након тога, јер се уочава постепени раст просечног трајања ОАС.

График 1. Просечно трајање студија (у данима, по годинама)

Графиком 2, представљено је кретање броја дипломираних студената Економског факултета Универзитета у Крагујевцу, у периоду од школске 2011/12. до 2022/2023. год.

График 2. Кретање броја дипломираних студената ОАС

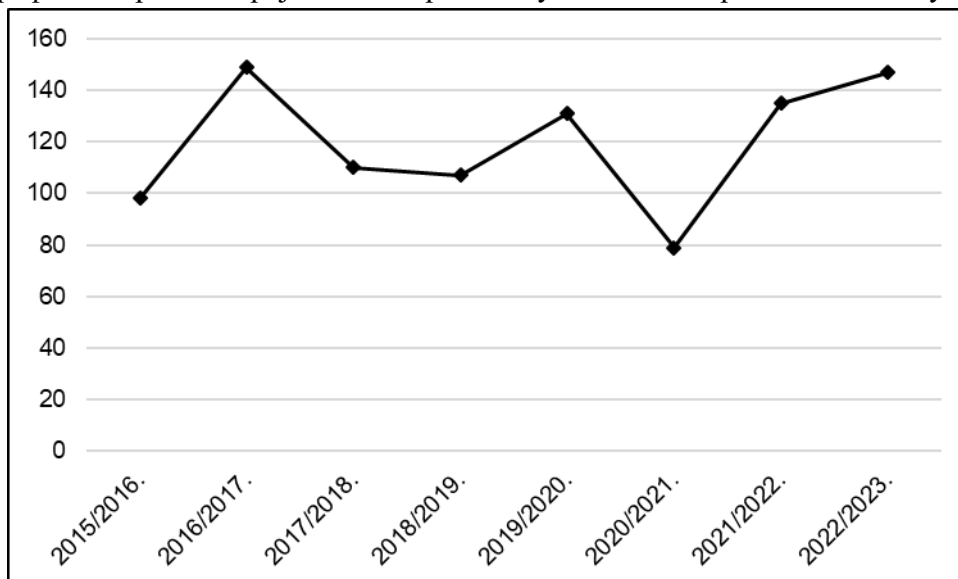

Просечно трајање мастер академских студија од школске 2020/21. године до 2022/23. године:

У [Табели 4.8](#), приказан је укупан број студената који су дипломирали на мастер академским студијама од школске 2020/21. године до 2022/23. године, као и просечно трајање студија. Уочено је да је на мастер академским студијама, просечно трајање студија смањено у школској 2021/2022. години, премда се у наредној години поново повећало.

Постигнута просечна оцена дипломираних студената мастер академских студија, 2022/23. године, износи 9,16.

График 3. Кретање броја дипломираних студената мастер академских студија

Просечно трајање докторских студија од школске 2020/21. до 2022/23. године:

У [Табели 4.9](#), приказан је укупан број студената који су завршили докторске студије од школске 2020/21. године до 2022/23. године, као и просечно трајање студија. У посматраном периоду, на докторским студијама просечно трајање студија креће од око 7 година и 10 месеци до 8 година и 11 месеци.

Остварени ЕСПБ бодови:

У Табелама [4.10](#), [4.11.](#) и [4.12](#), приказана је упоредна пролазност студената прве године основних академских студија са подацима о оствареним ЕСПБ бодовима по годинама студија за генерације студената уписане школске 2020/2021. год., 2021/2022. год. и 2022/2023. год.

Спроведене анкете студената:

Евалуација од стране студената спроводи се помоћу анкетних упитника чија је форма, садржина и начин употребе прописан Правилником о самовредновању установе и студијских програма Економског факултета Универзитета у Крагујевцу. Такође, садржина, форма и начин употребе анкетних упитника се континуирано евалуира од стране Комисије за обезбеђење квалитета и Наставно-научног већа. Све измене у садржини, форми и употреби анкетних упитника одобрава Наставно-научно веће Факултета.

Од школске 2013/2014. године анкета студента се спроводи у две итерације: прва, којом се оцењује квалитет наставног процеса и ова анкета се спроводи у недељи овере семестра за предмете у том семестру; и друга, која се спроводи приликом уписа у наредну годину студија када се оцењује објективност оцењивања наставника.

Од школске 2012/2013. године, спроводи се анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења. Такође, спроводи се и анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

Са резултатима студентске евалуације упознаје се Наставно-научно веће (и сваки наставник посебно о својој оцени). Комисија за обезбеђење квалитета, у сарадњи са Руководством Факултета, прати резултате оцењивања и пролазности студената по предметима. У случају ванредно ниске или неубичајено високе пролазности, Комисија предлаже мере предвиђене Стандардима за обезбеђење квалитета студија.

Студентска евалуација један је од основних механизма за анализу квалитета наставе и

читаваог наставног процеса, као и за анализу услуга које пружају службе Факултета.

У периоду од шк. 2020/2021. до 2022/2023. године, за сваку годину извештајног периода спроведено је анкетирање студената. Извештаји о реализованим анкетама са обрађеним резултатима су дати у прилогу овог извештаја.

Опис студијских програма на интернет страни Факултета:

За све акредитоване студијске програме основних, мастер и докторских академских студија Економског факултета Универзитета у Крагујевцу су на интернет страни Факултета дати структура, сврха, циљеви и исходи, и то:

- Студијски програм основних академских студија Економија и Пословно управљање: <https://www.ekfak.kg.ac.rs/sr/studije/oas/oas-studijski-programi/oas-studijski-ekonom-posl-upr>
- Студијски програм основних академских студија Пословна информатика: <https://www.ekfak.kg.ac.rs/sr/studije/oas/oas-studijski-programi/oas-studijski-poslov-inform>
- Студијски програм мастер академских студија Економија и пословно управљање: <https://www.ekfak.kg.ac.rs/sr/studije/mas/mas-studijski-programi/mas-studijski-ekon-posl-upr>
- Студијски програм мастер академских студија Пословна информатика: <https://www.ekfak.kg.ac.rs/sr/studije/mas/mas-studijski-programi/mas-studijski-poslovna-inf>
- Студијски програм мастер академских студија Финансијски менаџмент јавне управе: <http://www.ekfak.kg.ac.rs/sr/studije/mas/mas-studijski-programi/mas-studijski-fin-men>
- Студијски програм докторских академских студија Економија: <http://www.ekfak.kg.ac.rs/sr/studije/das/das-studijski-program>

Усклађеност студијских програма са студијским програмима одговарајућих страних високошколских установа:

Студијски програми су усклађени са савременим светским, посебно европским, токовима и достигнућима науке у области економије, менаџмента и бизниса, и упоредиви су са студијским програмима одговарајућих страних високошколских установа ([Прилог 4.18.](#)). Тиме је обезбеђено међународно признавање диплома издатих од стране Економског факултета Универзитета у Крагујевцу, као и мобилност, како студената, тако и наставника Факултета.

Анализа и процена тренутног стања испуњености Стандарда 4

На основу Стандарда за акредитацију студијских програма високог образовања, увидом у постојећу документацију студијских програма основних, мастер и докторских академских студија на Економском факултету Универзитета у Крагујевцу, као и анализом остварених резултата студената који су уписали акредитоване студијске програме, може се закључити да студијски програми основних, мастер и докторских академских студија на Економском факултету Универзитета у Крагујевцу испуњавају захтеве Стандарда 4.

Економски факултет Универзитета у Крагујевцу перманентно прати квалитет акредитованих студијских програма, има јавно доступну формално-правну процедуру за одобравање програма, процедуре за праћење успешности програма и утврђену одговорност за њихово унапређење, врши редовну и периодичну евалуацију програма (на сајту Факултета су јавно доступни Политика квалитета, Стратегија обезбеђења квалитета и Правилник о самовредновању), спроводи се поступак о самовредновању (уз састављање кореспондентног Извештаја), усвајају План активности и Акциони план за унапређење квалитета високог образовања на Факултету ([Прилог 4.19.](#)), уређују Стандарди и процедуре обезбеђења квалитета студијских програма и модула.

На Економском факултету Универзитета у Крагујевцу исходи образовања, у оквиру акредитованих студијских програма, засновани су на исходима учења. Исходи учења су базирани на дескрипторима квалификација високог образовања у научној области Економске

науке, у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичке науке (јавно доступно на сајту Факултета - почетна страна).

Економски факултет Универзитета у Крагујевцу је успоставио склад између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања. Притом, исходи учења опредељују садржај наставног програма и његову организацију, наставне методе и стратегије, предмете и поступке за проверу знања и оцењивање, што потврђују Књиге предмета на свим нивоима студија (доступне на следећим линковима:

<https://www.ekfak.kg.ac.rs/sr/studije/oas/oas-knjiga-predmeta>,
<https://www.ekfak.kg.ac.rs/sr/studije/mas/mas-knjiga-predmeta>,
<https://www.ekfak.kg.ac.rs/images/Studije/das/Upis2021/EkFak-DAS-Knjiga-predmeta-2021.pdf>),

као и Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту, који је дат у [Прилогу 4.21](#). Сва ова релевантна документа су јавно доступна на сајту Факултета, у оквиру Документације факултета - Акти Факултета и Обезбеђење квалитета.

Наставни план и Књига предмета, који су јавно доступни и табеларно приказани на сајту Факултета, за сваки студијски програм посебно, указују да су програмски исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета.

Прате се резултати студената у постизању намераваних исхода учења. Провера постизања исхода учења за сваки студијски програм дефинисана је Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту (доступан је на сајту Факултета). Процењује се у којој мери се постигнути резултати поклапају са планираним исходима учења (Пролазност студената се прати - приказана је у [Табели 4.4.](#) и [Табели 4.5.](#); просечно трајање студија - у [Табелама 4.6 – 4.9.](#); остварени ЕСПБ - у [Табелама 4.10. – 4.12.](#); а Извештаји о раду и Програми рада Факултета, по годинама, доступни су на сајту Факултета).

Процена оптерећења студената, неопходног за постизање задатих исхода учења, предмет је редовне провере, путем праћења и прикупљања повратних информација од студената. Установа располаже резултатима анкета добијених од студената у поступку редовног мониторинга, који представљени у [Прилозима 4.13, 4.14.](#) и [4.15.](#)

Економски факултет Универзитета у Крагујевцу описује оптерећење студената за сваки ЕСПБ бод, чиме документује да је додела бодова заснована на оптерећењу студената неопходном за постизање исхода учења. Притом, Факултет перманентно предлаже и предузима одређене мере и активности, да би се смањила стопа неуспешности на испитима и усагласило радно оптерећења студената са вредностима ЕСПБ бодова (постоје Правилник о примени ЕСПБ система бодовања, дат у [Прилогу 4.22.](#) и одговарајуће Одлуке Наставно-научног већа које се односе на мере за повећање ефикасности студирања; пролазност студената се редовно прати и представљена је у [Прилозима 4.10, 4.11.](#) и [4.12.](#))

Унапређивање и континуирано осавремењивање постојећих студијских програма се заснива на развоју науке и новим захтевима који се постављају пред дати образовни профил (кроз усклађеност са студијским програмима одговарајућих страних високошколских установа, као и на основу Одлука Наставно-научног већа о измени / унапређењу литературе и осталих релевантних елемената у оквиру Спецификације предмета).

Наставници и студенти су упознати са дефинисаним захтевима које завршни рад треба да испуни у погледу академске методологије, формалних аспеката, практичне оријентације и критеријума оцењивања (на сајту Факултета јавно су доступни: Упутство за израду завршног рада и Процедура одбране завршног рада).

Економски факултет Универзитета у Крагујевцу остаје у вези са својим дипломцима (постоји активан Алумни клуб; дају се препоруке наставника дипломцима и сл.). Процењује се релевантност програма за тржиште рада, односно, постигнућа дипломаца у професионалном развоју (успостављају се Споразуми о сарадњи са привредом и високошколским установама, одржава стална комуникација са послодавцима и сл.).

Циљеви, захтеви и очекивања

Без обзира на задовољавајући степен испуњености Стандарда 4, постоји простор за побољшање квалитета студијских програма. С тим у вези, потребно је интензивирати контакте са послодавцима, примарно у погледу њиховог задовољства компетенцијама свршених студената и, сходно томе, постићи редовност у анкетирању послодаваца. Додатно, потребно је предузети активности за повећање поверења студената у погледу анонимности евалуације квалитета наставе и објективности оцењивања, које се спроводе електронским путем. Будућа очекивања су примарно усмерена на тежњу наставника и сарадника ка модернизацији, то јест, примени савремених метода у настави.

Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

На основу описа, анализе и процене тренутне ситуације, као и процене циљева, захтева и очекивања у вези са Стандардом 4 (Квалитет студијског програма) извршена је анализа слабости и повољних елемената Стандарда 4. SWOT анализа је дала следеће резултате:

S – Предности

- Циљеви студијског програма усклађени са исходима учења. +++
- Методе наставе у складу са исходима учења. +++
- Усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења за достизање потребних исхода учења. +++
- Континуирано праћење квалитета студијских програма. ++
- Објективност система оцењивања заснованог на мерењу исход аучења. +++
- Усаглашеност исхода учења и очекиваних компетенција. +++
- Доступност комплетних информација о студијским програмима и исходима учења, о завршном раду и стручној пракси. +++

W – Слабости

- Недовољно ангажовање гостујућих професора. +
- Недовољно ангажовање стручњака из привреде на часовима наставе и недовољно организованих посета студената привреди. ++
- Недовољна мобилност студената и наставника. +++
- Непотпуно развијен предузетнички дух, креативност и самосталност у раду дипломираних студената. ++
- Неспремност свих наставника и студената за примену нових метода наставе +
- Недовољно често анкетирање (у писаној форми) задовољства послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца. ++

O – Могућности

- Континуирано освремењавање студијских програма. ++
- Унапређење поступака праћења квалитета студијских програма. ++
- Брже ажурирање података о структури уписаних студената и одустајању од даљег студирања. +++
- Повећање квалитета наставе и пролазности студената. ++
- Смањење просечног трајања студија. +
- Повећање броја уписаних студената. +++
- Смањење стопе одустајања од даљег студирања. ++
- Већа функционална интеграција знања и вештина студената. +
- Обезбеђење више повратних информација из праксе о свршеним студентима и њиховим компетенцијама. ++
- Интензивнија комуникација (у писаној и усменој форми) са послодавцима у погледу њиховог задовољства стеченим квалификацијама дипломираних студената. ++

T – Претње

- Финансијска ограничења за примену најсавременијих метода наставе. ++
- Недовољна мотивисаност свих уписаних и дипломираних студената да континуирано исказују своје мишљење о квалитету студијских програма. ++
- Недовољна мотивисаност свих послодавца да искажу своја мишљења о квалификацијама дипломираних студената. +
- „Затвореност“ многих послодавца да укључе студенте у праксу. ++
- Недовољно шанси на домаћем тржишту рада, где би дипломирани студенти у потпуности исказали своје квалитете и квалификације стечене током студија на Факултету. +++

Предлози за побољшање и планиране мере

- Континуирано праћење и усклађивање студијских програма са светским трендовима образовања у области економије и менаџмента и пословне информатике;
- Веће ангажовање гостујућих професора са референтних образовних институција, у циљу унапређења квалитета студија;
- Веће ангажовање стручњака из привреде на часовима наставе у циљу подизања апликативности наставне материје, као и више организованих посета студената привреди, уз евентуалну праксу, у циљу јачања сарадње са привредом и стварања више шанси за запослење студената након завршетка студија;
- Усавршавање наставника и сарадника кроз студијске и истраживачке боравке на реномираним универзитетима и институтима, у циљу стицања актуелних научно-стручних знања и вештина;
- Стварање услова и подстицаја за интензивнији научно-истраживачки рад, као предуслова за подизање квалитета студија;
- Интензивирање мобилности студената основних, мастер и докторских академских студија;
- Подстицање мотивисаности послодавца за пружање повратних информација о компетенцијама свршених студената, али и студената за „отвореније“ изјашњавање о квалитету студијских програма;
- У току реализације студијских програма, а у циљу значајнијег унапређења њиховог квалитета, перманентно примењивати корективне мере прописане Стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета студија на Економском факултету Универзитета у Крагујевцу.

Показатељи и прилози за Стандард 4:

Табела 4.1. Број уписаних студената на акредитоване студијске програме ОАС

Табела 4.2. Број уписаних студената на акредитоване студијске програме МАС

Табела 4.3. Број уписаних студената на акредитовани студијски програм ДС

Табела 4.4. Укупна пролазност студената основних академских студија у наредну годину

Табела 4.5. Укупна пролазност студената докторских студија у наредну годину

Табела 4.6. Просечно трајање ОАС, у периоду 2011/12 - 2022/23.

Табела 4.7. Просечно трајање основних студија у периоду 2000/01 - 2010/2011.

Табела 4.8. Просечно трајање мастер академских студија, у периоду 2020/21 - 2022/23.

Табела 4.9. Просечно трајање докторских студија, у периоду 2020/21 - 2022/23.

Табела 4.10. Упоредна пролазност студената прве године основних академских студија са подацима о оствареним ЕСПБ

Табела 4.11. Упоредна пролазност студената друге године основних академских студија са подацима о оствареним ЕСПБ

Табела 4.12. Упоредна пролазност студената треће године основних академских студија са подацима о оствареним ЕСПБ

Табела 4.13. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској

установи са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године.

Табела 4.14. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.15. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања (подаци показани посебно за сваки ниво студија).

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

Додатна прилози за Стандард 4:

Прилог 4.3. Дозвола за рад

Прилог 4.4. Уверење о акредитацији основних академских студија – Економија и пословно управљање

Прилог 4.5. Уверење о акредитацији основних академских студија – Пословна информатика

Прилог 4.6. Уверење о акредитацији мастер академских студија – Економија и пословно управљање

Прилог 4.7. Уверење о акредитацији мастер академских студија – Пословна информатика

Прилог 4.8. Уверење о акредитацији мастер академских студија – Финансијски менаџмент јавне управе

Прилог 4.9. Уверење о акредитацији докторских студија - Економија

Прилог 4.10. Квантитативна анализа ефикасности студирања за шк. 2020/2021. год.

Прилог 4.11. Квантитативна анализа ефикасности студирања за шк. 2021/2022. год.

Прилог 4.12. Квантитативна анализа ефикасности студирања за шк. 2022/2023. год.

Прилог 4.13. Анкета студената за шк. 2020/2021. год.

Прилог 4.14. Анкета студената за шк. 2021/2022. год.

Прилог 4.15. Анкета студената за шк. 2022/2023. год.

Прилог 4.16. Анкетирање дипломираних студената

Прилог 4.17. Анкета послодаваца

Прилог 4.18. Интернет адресе страних високошколских установа чији су студијски програми упоредиви са студијским програмима Економског факултета Универзитета у Крагујевцу

Прилог 4.19. Акциони план активности за унапређење квалитета на Економском факултету Универзитета у Крагујевцу

Прилог 4.20. Политика квалитета на Економском факултету Универзитета у Крагујевцу

Прилог 4.21. Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту

Прилог 4.22. Правилник о примени ЕСПБ система бодовања

Прилог 4.23. Правилник о самовредновању установе и студијских програма

Прилог 4.24. Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета студија на Факултету

Прилог 4.25. Стратегија обезбеђења квалитета на Економском факултету Универзитета у Крагујевцу

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

Опис тренутне ситуације

Статутом Економског факултета у Крагујевцу дефинисана су основна правила којима се обезбеђује квалитет наставног процеса, али и механизми којима се врши контрола достигнутог нивоа квалитета.

Непосредно по ступању на снагу Закона о високом образовању, на Економском факултету у Крагујевцу, почетком академске 2006/2007. године, усвојен је документ **Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета студија на Економском факултету у Крагујевцу** (одлука Наставно-научно веће Економског факултета, број 2640/12 од 25.10.2006. год.), који је током 2008. године допуњен на бази искустава у скоро двогодишњој примени (одлука Наставно-научног већа Економског факултета, број 1444/9 од 09.06.2008. год.).

Током 2012. године донети су нови **Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета основних и мастер академских студија на Економском факултету у Крагујевцу** (одлука Наставно-научног већа, број 2325/VII-1 од 26.09.2012. год.), који су измењени током 2014. године (одлука Наставно-научног већа, од 24.09.2014. год.). У јулу 2017. године, дошло је до нових измена стандарда (одлука Наставно-научног већа, број 2130/IV од 12.07.2017. год.), који су последица прецизирања и иновирања процеса и процедура везаних за перманентно унапређење квалитета наставног процеса на Економском факултету у Крагујевцу. Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета основних и мастер академских студија на Економском факултету Универзитета у Крагујевцу, нису мењани од 12.07.2017. године.

Стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета, као и њиховим допунама дефинисани су сви релевантни елементи који се односе на план рада на наставном предмету, основни елементи стандарда квалитета наставе, дефинисани стандарди оцењивања студената, стандарди уџбеничке литературе (наставног и испитног материјала) као и стандарди радова које израђују студенти: семинарског, завршног и завршног мастер рада, односно стандарди који помажу наставницима да организују и реализују активности у вези са њима.

Правилником о докторским студијама (одлука Наставно-научног већа, број 1890/III-1, од 26.06.2013. год.) прецизирани су стандарди који се односе на докторске студије. Након усвајања, уследиле су у два наврата допуне и измене поменутог правилника и то одлуком Наставно-научног већа број 2130/V од 12.07.2017. године и број 3070/XIV од 30.10.2019. године. Последње измене у домену докторских студија дефинисане су Правилником о докторским студијама Економског факултета у Крагујевцу (одлука број 2700/XII-4), од 27.10.2021. године.

Начин организације наставе на Факултету, као и обавезе наставног особља у том процесу, прецизно су формулисани, са јасно истакнутим елементима квантификавања у циљу олакшане контроле свих процеса. Прецизна одговорност лица ангажованих у реализацији наставе предуслов је ефикасне контроле квалитета наставног процеса. Тематске јединице које се могу обрађивати евидентиране су у Плану рада и унапред су усаглашене са наставним програмом сваког предмета. С обзиром да се оба документа (Програм и План рада) за сваки од наставних предмета сваког студијског програма (а) усвајају према унапред предвиђеној процедури и (б) објављују у електронској форми на сајту Факултета и штампаној форми у Служби за наставна и студентска питања, обезбеђена је благовремена информисаност свих заинтересованих актера у наставном процесу.

Програмом рада на наставном предмету дефинисани су основни циљеви образовања, исходи (стечена знања) образовања и структура предмета; предиспитне обавезе, облици наставе и начин провере знања и литература. План рада на наставном предмету оперативно

разрађује Наставни програм предмета и детерминише појединачне теме које се обрађују на часовима предавања, односно вежби. Обавештавање свих актера у образовном процесу обавља се преко: сајта Факултета, огласне табле, Библиотечке службе, Службе за наставна и студентска питања.

Потпуно прецизно су дефинисане и обавезе наставника у погледу евидентирања свих изведених активности на наставном предмету. Економски факултет систематски прати спровођење планова рада. Периодичне провере броја одржаних часова спроводе Проректор за наставу и Служба за наставна и студентска питања. Провера се врши поређењем Плана рада на наставном предмету са Дневником рада. Критичним се сматрају одступања већа од 30%.

Факултет активно подстиче научно и стручно усавршавање наставника и сарадника. На сваке три године Факултет расписује конкурс за интерне пројекте са тематиком која обухвата актуелне проблеме из дисциплина за које је Факултет матичан.

Факултет у средиште својих напора за перманентно унапређивање своје основне делатности, позиционира став студената које сматра најважнијим партнерима у образовном процесу. Квалитет наставног процеса, професионалност наставника и сарадника, разумљивост и корисност предавања (вежби), објективност наставника (сарадника) и корисност и разумљивост литературе предмет су посебне анализе која се заснива на резултатима анкетања студената.

Анкетирање студената спроводе запослени у Служби за наставна и студентска питања, а обраду прикупљених података врше чланови Комисије за обезбеђење квалитета Факултета. Резултати анкете се користе као основ за дискусије на седницама Комисије за обезбеђење квалитета на Економском факултету, Катедри и Наставно-научног већа Факултета.

Анализа и процена тренутног стања испуњености Стандарда 5

Анкетирање студената има вишегодишњу традицију и перманентан је процес. Од школске 2013/2014. године анкета студента се спроводи у две итерације. Прва којом се оцењује квалитет наставног процеса и ова анкета се спроводи у недељи овере семестра за предмете у том семестру. Друга која се спроводи приликом уписа у наредну годину студија када се оцењује објективност оцењивања наставника. Питања на која студенти приликом анкетања одговарају континуирано се унапређују како би се добила реална слика о квалитету наставног процеса. Припрема Извештаја о резултатима спроведеног анкетања спроводи се на основу електронске обраде анкетних упитника, прилагођених за ову намену. Од шк. 2016/2017. године уведено је електронско анкетање студената, које треба да олакша процедуру анкетања и обезбеди резултате анкете у реалном времену, како би се благовремено примениле евентуално предложене корективне мере усмерене на побољшање квалитета наставног процеса.

За анализу и процену квалитета наставног процеса послужили су Извештаји о резултатима анкетања студената основних и мастер студија о квалитету наставног процеса. Просечне оцене квалитета наставног процеса по годинама студија за шк. 2020/21., 2021/22. и 2022/23. годину приказане су у Табели 1, у оквиру [Прилога 5.4.](#)

Просечна оцена квалитета наставног процеса на основним академским студијама Економског факултета Универзитета у Крагујевцу у шк. 2020/21. години је 4,62. Код наставника просечна оцена квалитета наставног процеса износи 4,58, а код сарадника 4,65. На основу наведене анализе може се констатовати да је квалитет наставног процеса на Економском факултету Универзитета у Крагујевцу, по мишљењу студената у шк. 2020/21. години одличан, са просечном оценом 4,62.

Забележена просечна (укупна) оцена квалитета наставног процеса на ОАС Економског факултета Универзитета у Крагујевцу у школској 2021/22. години износи 4,60. Просечна (укупна) оцена квалитета наставног процеса за наставнике износи 4,60, а кореспондентна просечна оцена за сараднике је такође 4,60. На основу изнетих запажања повезаних са резултатима извршене анализе може се констатовати да је, према мишљењу анкетираних

студената, квалитет наставног процеса на Економском факултету Универзитета у Крагујевцу, у школској 2021/22. години, генерално на прилично високом нивоу, који је еквивалентан описној оцени одличан.

Забележена просечна (укупна) оцена квалитета наставног процеса на ОАС Економског факултета Универзитета у Крагујевцу у школској 2022/23. години износи 4,66. Просечна (укупна) оцена квалитета наставног процеса за наставнике износи 4,65, а кореспондентна просечна оцена за сараднике је 4,67. На основу изнетих запажања повезаних са резултатима извршене анализе може се констатовати да је, према мишљењу анкетираних студената, квалитет наставног процеса на Економском факултету Универзитета у Крагујевцу, у школској 2022/23. години, генерално на прилично високом нивоу, који је еквивалентан описној оцени одличан.

Просечне оцене по појединачним питањима о квалитету наставног процеса за шк. 2020/21, 2021/22. и 2022/23. годину приказане су у Табели 2, у оквиру [Прилога 5.4.](#)

Сагледавањем просечних оцена појединачним питањима о квалитету наставног процеса за шк. 2020/21. годину, може се закључити да је највећа просечна оцена забележена код питања 1, које гласи: „Настава се реализује по наставном плану и програму“ са оценом 4,72.

У школској 2021/22. години, посматрано по појединачним питањима у анкети, може се уочити да је највећа просечна оцена (4,70), за наставнике и сараднике заједно, забележена код 1. питања које гласи: „Настава се реализује по наставном плану и програму“. С друге стране, „најниже“ просечне оцене код наставника евидентирани су у случају следећих питања: „Наставник подстиче критичко размишљање, креативност и радозналост“ (4,54) и „Уџбеник је разумљиво написан“ (4,47). Такође, питање 5, „Сарадник подстиче критичко размишљање, креативност и радозналост“, издваја се и код сарадника као питање са најнижом просечном оценом (4,52).

У школској 2021/22. години, посматрано по појединачним питањима у анкети, може се уочити да је највећа просечна оцена (4,74), за наставнике и сараднике заједно, забележена код 1. питања које гласи: „Настава се реализује по наставном плану и програму“. С друге стране, „најниже“ просечне оцене код наставника евидентирани су у случају следећих питања: „Наставник подстиче критичко размишљање, креативност и радозналост“ (4,60) и „Уџбеник је разумљиво написан“ (4,55). Такође, питање 5, „Сарадник подстиче критичко размишљање, креативност и радозналост“, издваја се и код сарадника као питање са најнижом просечном оценом (4,60).

Факултет поред оцене квалитета наставног процеса врши анкетање студената о објективности оцењивања наставника. Просечне оцене за објективност оцењивања наставника по годинама за шк. 2020/21, 2021/22. и 2022/23. годину приказане су у Табели 3, у оквиру [Прилога 5.4.](#)

Просечна оцена објективности оцењивања у шк. 2020/21. години, на основним академским студијама Економског факултета Универзитета у Крагујевцу је 4,67. На основу наведене анализе може се констатовати да је објективност оцењивања на Економском факултету Универзитета у Крагујевцу, по мишљењу студената, одлична, са просечном оценом 4,67.

Забележена просечна (укупна) оцена утврђена за објективност оцењивања наставника на ОАС Економског факултета Универзитета у Крагујевцу, у школској 2021/22. години, износи 4,67, идентично као и претходне школске 2020/21. године. На основу изнетих запажања повезаних са резултатима извршене анализе може се констатовати да је, према мишљењу анкетираних студената, објективност оцењивања наставника на ОАС Економског факултета Универзитета у Крагујевцу, у школској 2021/22. години, генерално на прилично високом нивоу, који је еквивалентан описној оцени одличан.

Забележена просечна (укупна) оцена утврђена за објективност оцењивања наставника на ОАС Економског факултета Универзитета у Крагујевцу, у школској 2022/23. години, износи

4,68. На основу изнетих запажања повезаних са резултатима извршене анализе може се констатовати да је, према мишљењу анкетираних студената, објективност оцењивања наставника на ОАС Економског факултета Универзитета у Крагујевцу, у школској 2022/23. години, генерално на прилично високом нивоу, који је еквивалентан описној оцени одличан.

Просечне оцене за објективност оцењивања наставника по појединачним питањима за шк. 2020/21, 2021/22. и 2022/23. годину приказане су у Табели 4, у оквиру [Прилога 5.4.](#)

Највећа просечна оцена у школској 2020/21. години, забележена је код питања 1. које гласи: „Наставник на почетку семестра јасно информише студенте о начину оцењивања“ са оценом 4,69.

Посматрано по појединачним питањима у анкети, утврђене просечне оцене објективности оцењивања наставника у школској 2021/22. години су прилично изједначене и крећу се у интервалу од 4,65 до 4,69. Мада са незнатном разликом, највећа просечна оцена, као и претходне школске године, забележена је код 1. питања које гласи: „Наставник на почетку семестра јасно информише студента о начину оцењивања“ (4,69).

У школској 2022/23. години утврђене просечне оцене објективности оцењивања наставника су, такође, прилично изједначене и крећу се у интервалу од 4,65 до 4,69. Мада са незнатном разликом, највећа просечна оцена, као и претходне школске године, забележена је код 1. питања које гласи: „Наставник на почетку семестра јасно информише студента о начину оцењивања“ (4,69).

Факултет спроводи и анкетирање студената мастер академских студија од школске 2011/2012. године. Као и код основних академских студија и код овог нивоа студија посебно се спроводи анкетирање студената мастер академских студија о квалитету наставног процеса и објективности оцењивања.

Сумарни резултати анкетања студената МАС о квалитету наставног процеса за шк. 2021/22. и 2022/23. годину, у форми просечних (укупних) оцена по појединачним питањима садржаним у анкети, представљени су у Табели 5, у оквиру [Прилога 5.4.](#)

Забележена просечна (укупна) оцена квалитета наставног процеса на МАС Економског факултета Универзитета у Крагујевцу у школској 2021/22. години износи 4,85. Просечна (укупна) оцена квалитета наставног процеса за наставнике је 4,91, а кореспондентна просечна оцена за сараднике је 4,78. На основу изнетих запажања повезаних са резултатима извршене анализе може се констатовати да је, према мишљењу анкетираних студената, квалитет наставног процеса на мастер академским студијама на Економском факултету Универзитета у Крагујевцу, у школској 2021/22. години, генерално на изузетно високом нивоу, који је еквивалент описној оцени одличан.

Забележена просечна (укупна) оцена квалитета наставног процеса на МАС Економског факултета Универзитета у Крагујевцу у школској 2022/23. години износи 4,81. Просечна (укупна) оцена квалитета наставног процеса за наставнике је 4,84, а кореспондентна просечна оцена за сараднике је 4,78. На основу изнетих запажања повезаних са резултатима извршене анализе може се констатовати да је, према мишљењу анкетираних студената, квалитет наставног процеса на мастер академским студијама на Економском факултету Универзитета у Крагујевцу, у школској 2022/23. години, генерално на изузетно високом нивоу, који је еквивалент описној оцени одличан.

Сумарни резултати анкетања студената МАС о објективности оцењивања наставника у школској 2021/22. години, у форми просечних (укупних) оцена по појединачним питањима садржаним у анкети, представљени су у Табели 6, у оквиру [Прилога 5.4.](#)

Посматрано по појединачним питањима у анкети, утврђене просечне оцене објективности оцењивања наставника су готово идентичне, будући да се крећу у интервалу од 4,91 до 4,94.

Факултет повремено спроводи и анкетирање задовољства послодаваца радним активностима запослених који су дипломирали на Економском факултету у Крагујевцу. Такође, Економски факултет у Крагујевцу, врши анкетирање дипломираних студената о

квалитету студија и студијских програма. Ове анкете се спроводе или на дан самог дипломирања или приликом доделе диплома. Резултати ових анкета се анализирају на седницама Комисије за обезбеђење квалитета, Катедри и Наставно-научног већа Факултета како би се отклонили евентуално идентификовани недостаци везани за квалитет наставног процеса и административну и информатичку подршку коју студенти имају током студија. Од школске 2014/2015. године Економски факултет спроводи и анкетирање студента који се први пут уписују на прву годину студија у циљу сагледавања кључних фактора и мотива који су утицали на њихов коначан избор факултета на који се уписују.

Контрола резултата наставног процеса обавља се и анализом резултата оцењивања студената. Служба за наставна и студентска питања, након истека школске године, доставља извештај о резултатима оцењивања студената Комисији за обезбеђење квалитета. У том контексту, Извештај о ефикасности студирања на Економском факултету обавезно садржи податке о: укупној пролазности студената ОАС и ДАС у наредну годину студија, броју дипломираних студената ОАС и МАС и њиховим просечним оценама (укупно и по студијским програмима / модулима), пролазности и успеху студената на ОАС по наставним предметима и податке о пролазности и успеху студената на МАС и ДАС по наставним предметима. Подаци се презентирају сумарно, на нивоу школске године.

Предмет посебног разматрања су испити на оним наставним предметима код којих је ванстандардна (сувише ниска или сувише висока) пролазност у односу на пролазност на години студија односно студијском програму. Шеф матичне Катедре и Прорекан за наставу обављају појединачни разговор са оним наставником чија је пролазност на наставном предмету ванстандардна са циљем да се размотре разлози такве пролазности и утврде мере за унапређење пролазности. Уколико се оцени потребним, Декан и Прорекан за наставу, уз присуство шефа матичне Катедре и представника Студентског парламента, обављају разговор са наставником и сарадником на предмету који има ванстандардну, а посебно сувише ниску пролазност. У случају да у наредној школској години не дође до унапређења пролазности или уколико наставник са којим се обави разговор одбије да сарађује, Декан Факултета, на предлог Прорекана, може да суспендује наставника из наставног процеса.

Анализа и процена тренутног стања испуњености Стандарда 5

На основу претходно изнетих чињеница и докумената у прилогу може се закључити да су испуњени захтеви Стандарда 5. Разлози за ову тврдњу налазе се у следећим чињеницама:

- Наставници и сарадници у извођењу наставе поступају професионално и коректно се односе према студентима што анкете студената и потврђују.
- Распоред наставе на свим студијским програмима је познат пре почетка наставе, усклађен са потребама студената и доследно се спроводи.
- Наставни програми свих предмета и Планови рада на наставним предметима усвајају се благовремено уз информисање студената о њиховој садржини.
- Реализација Програма и Планова рада на наставним предметима се контролише од стране Прорекана за наставу и Службе за наставна и студентска питања.
- Факултет активно подстиче научно и стручно усавршавање наставника и сарадника континуирано упознајући их са свим конкурсима везаним за размену и обављање студијских боравака у иностранству. Повремено Факултет за своје наставнике и сараднике организује предавања еминентних стручњака са иностраних универзитета.
- Студентско вредновање педагошког рада наставника односи се на све наставнике и сараднике Факултета и континуирано се спроводи. Сарадници су изузети из дела анкете који се односи на објективност оцењивања.
- Резултати оцењивања студената континуирано се анализирају и предузимају се неопходни кораци тамо где су исти означени као ванстандардни.

Циљеви, захтеви и очекивања

У циљу унапређења квалитета наставног процеса у предстојећем периоду, на Економском факултет Универзитета у Крагујевцу, између осталог, посебна пажња биће усмерена на анализу неколико аспеката квалитета. Најпре, биће спроведене одређене активности усмерене на идентификовање узрока слабе посећености часова предавања и вежби на појединим наставним предметима. Сходно високој повезаности са квалитетом исхода учења, питање недовољног нивоа општег предзнања студената који уписују прву годину студија биће детаљно разматрано. Истовремено, кроз организовање редовног прикупљања података о задовољству послодаваца радним активностима и компетенцијама запослених који су дипломирали на Економском факултету у Крагујевцу, уз повећано интересовање обе стране, креираће се основа за потенцијалну анализу квалитета оних компоненти (стеченог) знања које су директан резултат квалитета наставног процеса на Факултету. Поред наведеног, процедуре за оцену квалитета наставног процеса на докторским академским студијама биће посебно дефинисане.

Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

На основу описа, анализе и процене тренутне ситуације, као и процене циљева, захтева и очекивања у вези са Стандардом 5 (Квалитет наставног процеса), извршена је анализа слабости и повољних елемената Стандарда 5. SWOT анализа је дала следеће резултате:

S – Предности

- Компетентност наставника и сарадника. +++
- Релативно млад наставни кадар. +++
- Професионалан однос наставника и сарадника према наставном процесу и студентима. +++
- Добра комуникација и сарадња наставника и сарадника са студентима. +++
- Потпуна информисаност студената на почетку семестра у вези начина оцењивања. +++
- Вредновање свих активности студената током школске године приликом извођења коначне оцене. +++
- Постојање савремено опремљених рачунарских учионица. +++
- Прихватање свремених метода у наставном процесу. ++
- Стална едукација наставног кадра. +++
- Традиција дуга више од 60 година. +++
- Могућност одржавања онлајн наставе и тестирања. ++
- Доступност наставних програма и планова рада на сајту Факултета. ++
- Реализација наставе према наставном плану и програму. +++
- Постојање распореда одржавања наставе на сајту Факултета. ++
- Постојање евиденције одржаних часова наставника и сарадника. ++
- Одржавање наставе према распореду часова. ++
- Број студената по групама је у складу са стандардима. ++
- Одржавање консултација студентима током целе школске године. +++
- Постојање унапред дефинисаног распореда полагања испита који је доступан на сајту Факултета. ++
- Постојање евиденције одржаних консултација по наставнику и сараднику. ++
- Добра сарадња са факултетима у земљи и иностранству. +++
- Обезбеђена стручна пракса студентима у привреди. +++
- Постојање могућности гостовања наставника других факултета из земље и иностранства на Факултету, као и наставника Факултета на другим факултетима у земљи и иностранству. +++
- Обезбеђена мобилност наставника, сарадника и студената. +++
- Систематско праћење квалитета наставе и предлагање корективних мера. +++

W – Слабости

- Непостојање електронског система евидентирања присуства студената на часовима. ++
- Слабија посећеност часова на појединим предметима. +++
- Непоштовање термина консултација од стране појединих наставника. +++
- Одсуство мотивације код неких наставника и сарадника за укључивање у програме размене. ++

O – Могућности

- Повећање сарадње са факултетима у земљи и иностранству. +++
- Обезбедити додатна гостовања професора са других факултета из земље и иностранства, као и додатна гостовања професора Факултета на другим факултетима у земљи и иностранству. ++
- Повећање сарадње са привредом. ++
- Обезбедити додатну стручну праксу студентима у привреди. +++
- Организовање различитих курсева за потребе усавршавања наставника и сарадника. ++

T – Претње

- Предзнање уписаних студената на првој години студија. +++
- Ширење дезинформација и лоших гласина. ++

Предлози за побољшање и планиране мере

- Наставити са даљим подизањем квалитета наставног процеса кроз интерактивност наставе и стално осавремењавање материје на наставним предметима;
- Омогућити усавршавања наставника и сарадника организовањем различитих курсева према потребама наставника и сарадника;
- Обезбедити евиденцију присуства студената на свим облицима наставе кроз увођење одговарајућег електронског система за контролу присуства;
- Наставити са континуираним промовисањем и подстицањем мобилности наставника, сарадника и студената.

Показатељи и прилози за Стандард 5:

[Прилог 5.1.](#) Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса

[Прилог 5.2.](#) Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе

[Прилог 5.3.](#) Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

Додатни прилог за Стандард 5:

[Прилог 5.4.](#) Упоредни приказ просечних оцена квалитета наставе и објективности оцењивања студената у извештајном периоду

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

Високошколска установа непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

Опис тренутне ситуације

Економски факултет у Крагујевцу је, Одлуком Министарства просвете и науке Републике Србије, а на основу Закона о научноистраживачкој делатности и Правилника о вредновању научноистраживачког рада и поступку акредитације научноистраживачких организација, акредитован за обављање научноистраживачке делатности у области економских наука (Одлука Министарства просвете, науке и технолошког развоја о акредитацији Економског факултета за обављање научноистраживачке делатности у области економских наука, број 660-01-00002/67 од 21.01.2020. године.

У оквиру Програма рада Факултета утврђује се и програм научноистраживачког рада који на предлог Наставно-научног већа доноси Савет Факултета. Годишњи извештај о раду у области научноистраживачког рада разматра се на седници Наставно-научног већа.

Стратегија Факултета је да се научноистраживачки рад организује по угледу на развијени научни и истраживачки амбијент земаља у окружењу, као и земаља ЕУ.

Обављање организоване научноистраживачке активности на Факултету реализује се преко Центра за економска истраживања. Рад Центра за економска истраживања регулисан је Правилником о раду Центра, а детаљан делокруг рада центра наведен је на интернет страници Факултета (<https://www.ekfak.kg.ac.rs/sr/centri-fakulteta/cei>).

Високи ниво образовног рада омогућен је, између осталог, и знањима до којих наставници и сарадници долазе спровођењем континуираног научног и стручног рада. Запослени на Факултету ангажовани су на бројним фундаменталним, иновационим, развојним и другим националним и међународним пројектима, а користе и могућности за усавршавање у земљи и у иностранству. Током 2018. године, пројектима је прикључен већи број младих истраживача на основу одлуке Министарства просвете, науке и технолошког развоја, а у оквиру акције ангажовања 1000 младих истраживача у Србији.

У оквиру научноистраживачке делатности, наставници и сарадници Факултета су били укључени у бројне пројекте. Тридесет два наставника и сарадника Факултета су учесници 11 фундаменталних пројеката Министарства просвете и науке, док је деветнаест наставника и сарадника укључено у једанаест међународних пројеката. Укупан број наставника и сарадника Факултета укључених у научноистраживачке пројекте је 39, што у односу на укупан број запослених наставника и сарадника (70), износи приближно 56% наставног колектива (Прилог 6.2).

Током 2023. године, наставници и сарадници Факултета објавили су 186 научних радова. Структура објављених радова по категоријама прописаним од стране Министарства просвете и науке за претходну календарску годину дата је у Табели 6.3. Као што се из табеле може видети, публиковано је укупно 38 радова из категорије М20, што износи 0,54 радова по стално запосленом наставнику и сараднику.

На основу Табеле 6.4. се може закључити да је у периоду од 2021. до 2023. године објављено 84 SCI/ SSCI-индексираних радова, што је 1,20 радова по једном наставнику / сараднику.

У анализираном периоду, на Факултету су успешно одбрањене 24 докторске дисертације из области економских наука (Табела 6.5).

У периоду од октобра 2020. до октобра 2023. године, наставници Економског факултета Универзитета у Крагујевцу били су награђени за изузетне резултате у научноистраживачком раду и добитници су различитих научних признања. (Прилог 6.1).

Економски факултет Универзитета у Крагујевцу је у разматраном периоду остварио

значајне резултате на пољу научноистраживачког рада. Постоји један текући научноистраживачки пројекат који је од националног значаја, чији је руководилац наставник стално запослен у високошколској установи (Табела 6.1).

Организација научних скупова, као и континуирано унапређење научног часописа „Економски хоризонти”, доприносе остваривању наведеног стандарда. Као посебна научна активност Факултета истиче се организација научних скупова. Одржани научни скупови на Факултету у периоду 2020-2023. године приказани су у табели испод.

Табела 1: Научни скупови организовани од стране Факултета у периоду од 2021. до 2023. год.

Датум одржавања	Назив скупа	Партнерска институција у организацији скупа
09.04.2021.	Институционалне промене као детерминанта привредног развоја Србије	Савез економиста Србије
17.07.2021.	Рачуноводствена знања као чинилац економског и друштвеног напретка	Савез економиста Србије
08.04.2022.	Институционалне промене као детерминанта привредног развоја Србије	Савез економиста Србије
17.07.2022.	Рачуноводствена знања као чинилац економског и друштвеног напретка	Савез економиста Србије
4.11.2022.	Contemporary Issues in Economics, Business and Management (EBM)	-
06.04.2023.	Институционалне промене као детерминанта привредног развоја Србије	Савез економиста Србије
18.06.2023.	Рачуноводствена знања као чинилац економског и друштвеног напретка	Савез економиста Србије

Факултет је издавач научног часописа „Економски хоризонти”, који објављује оригиналне научне радове који садрже резултате научно и практично валидних и друштвено одговорних истраживања у релевантним областима економије, пословне економије и менаџмента, с циљем да се допринесе унапређивању теоријских, методолошко-методских и апликативних приступа бављењу растуће сложеним и разноврсним феноменима и проблемима економије и менаџмента. Часопис је доступан у штампаном облику, као и на интернет страници <http://www.horizonti.ekfak.kg.ac.rs>. Министарство просвете, науке и технолошког развоја, од 14. маја 2013, учествује у суфинансирању издавања Економских хоризоната. Уважавајући суштинска унапређења Економских хоризоната и његову техничку опремљеност по стандардима референтних научних часописа – Свеске 1, 2 и 3 годиште 2012, Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије сачинило је предлог (16. јул 2013.) којим се Економским хоризонтима за 2013. годину додељује категорија М51, коју је задржао и у наредним годинама. Последње анализирани године (2023.) часопису је додељена категорија М24 (<https://nitra.gov.rs/images/vesti/2023/26-12-2023/List-naucnih-casopisa-domacih-izdavaca-za-2023-godinu.pdf>). Часопис се индексира у следећим базама: SCOPUS, EconLit, EBSCO, DOAJ, Cabell's Directories, ProQuest ABI/INFORM, Index Copernicus, Ulrich's Web, SCIndex.

Економски факултет има заједничке пројекте и уговоре о сарадњи са бројним високошколским институцијама. Сарадња се реализује у областима усавршавања наставника и сарадника, учешћа у одређеним облицима наставе, заједничким истраживачким пројектима, размене литературе, организовања научних конференција, саветовања, мобилности студената, наставника и сарадника, сарадње студентских асоцијација и сл.

Институције са којима се реализује дугогодишња континуирана сарадња су:

1. Економски универзитет у Кракову (Пољска),
2. Економски универзитет у Катовицама (Пољска),

3. Универзитет у Лођу (Пољска),
4. Универзитет у Марибору (Словенија),
5. Универзитет у Бањој Луци, Република Српска,
6. Универзитет Аристотел у Солуну (Грчка),
7. Економска Академија Дмитар А. Ценов у Свиштову (Бугарска),
8. Филипс Универзитет у Марбургу (Немачка),
9. Ото Фридрих Универзитет у Бамбергу (Немачка),
10. Виљнус Гедиминас технички универзитет (Литванија),
11. Универзитет за трговину и туризам у Кијеву (Украјина),
12. Универзитет у Месини (Италија).

Институције са којима је започета или обновљена сарадња у последњем периоду су:

- Квадрилатерални уговор чији је иницијатор Економски универзитет у Кракову, а потписнице су, поред Универзитета у Крагујевцу, Универзитет за трговину и туризам у Кијеву (Украјина) и Универзитет у Месини (Италија),
- Solbridge International School of Business, Woosong University, Република Кореја,
- Економски универзитет у Кракову,
- Економски факултет Универзитета у Зеници,
- Економски факултет Пале, Универзитет Источно Сарајево,
- Универзитет у Источном Сарајеву, Факултет пословне економије у Бијелини,
- Економски факултет Скопље, Северна Македонија,
- Економски факултет Прилеп, Северна Македонија.

Анализа и процена тренутног стања испуњености Стандарда 6

Економски факултет Универзитета у Крагујевцу је у разматраном периоду остварио значајне резултате на пољу научноистраживачког рада. У прилог томе, Факултет је успешно реализовао један научно истраживачки пројекат од националног значаја. Такође, у разматраном периоду наставници и сарадници Факултета су објавили укупно 186 научних радова, од којих је 38 радова из категорије M20, што јасно говори о квалитету радова. Организација научних скупова, којих је у разматраном периоду било 7, као и континуирано унапређење научног часописа Економски хоризонти, доприносе остваривању наведеног стандарда.

На основу претходно изнетих чињеница и докумената у Прилогу, констатује се да Економски факултет Универзитета у Крагујевцу испуњава све захтеве Стандарда 6.

Циљеви, захтеви и очекивања

Циљеви Факултета усмерени су на обезбеђивање високог нивоа истраживачког рада у складу са највишим националним и међународним стандардима. Стратегија Факултета укључује развој научне сарадње са домаћим и међународним институцијама кроз учешће у заједничким пројектима, организацију научних скупова и мобилност наставника и сарадника. Посебан фокус стављен је на подршку младим истраживачима, њихово активно укључивање у пројекте и унапређење квалитета и међународне видљивости научног часописа Економски хоризонти.

Реализација циљева подразумева акредитацију за обављање научноистраживачке делатности у складу са националним прописима, као и организацију научног рада кроз Центар за економска истраживања уз примену одговарајућих правилника и годишње планирање активности. Обавезно је редовно извештавање о научним резултатима, организовање и учешће на научним скуповима, чиме се обезбеђује размена знања и искустава.

Очекује се да ове активности резултирају повећањем броја објављених научних радова, нарочито у високо референтним часописима, као и јачањем сарадње са међународним

институцијама и укључивањем у нове пројекте. Поред тога, резултати научноистраживачког рада требало би да допринесу унапређењу квалитета наставе, јачању научног угледа Факултета и стварању иновација у области економских наука.

Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

На основу описа, анализе и процене тренутне ситуације, као и процене циљева, захтева и очекивања у вези са Стандардом 6 (Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада) извршена је анализа слабости и повољних елемената Стандарда 6. SWOT анализа је дала следеће резултате:

S – Предности

- Компетентан научноистраживачки кадар. +++
- Добра опремљеност Факултета за научно-истраживачки рад. +++
- Постојање Центра за економска истраживања. +++
- Постојање система подршке наставницима и сарадницима за учешће на националним и међународним научним скуповима. +++

W – Слабости

- Факултет је носилац само једног пројекта који финансира Министарство просвете и науке. ++
- Слаба укљученост истраживача у међународне пројекте. ++
- Недовољан број примењених истраживања. ++
- Недовољна опремљеност софтверским пакетима. ++

O – Могућности

- Доступна средства за финансирање научно-истраживачких пројеката из европских фондова. ++
- Повезивање са другим научноистраживачким институцијама из иностранства. ++

T – Претње

- Растућа конкуренција у области реализације примењених истраживања за потребе привреде и друштва. +++
- Растући притисак на научне часописе. ++

Предлози за побољшање и планиране мере

- Повећати број научних радова публикованих у међународним научним часописима, посебно на *SCI* и *SSCI* индексираним листама;
- Константно повећавати број наставника и сарадника који учествују у међународним пројектима и пројектима које финансира Министарство просвете и науке;
- Обезбедити лиценце за новије софтверске пакете.

Показатељи и прилози за Стандард 6:

Табела 6.1. Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.2. Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима

Табела 6.3. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства и класификације уметничко-истраживачких резултата.

Табела 6.4. Списак *SCI* / *SSCI*-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период. (Навести референце са редним бројем)

Табела 6.5. Листа одбрањених докторских дисертација и уметничких пројеката (име кандидата, име ментора, назив дисертације и година одбране, публиковани резултати) у високошколској установи у претходне три школске године

- Табела 6.6.** Списак стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.
- Табела 6.7.** Списак ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовноуметничког поља, као и однос броја ментора у односу на укупан број наставника на високошколској установи.
- Прилог 6.1.** Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком и уметничко-истраживачком раду.
- Прилог 6.2.** Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.
- Прилог 6.3.** Однос броја *SCI*-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

Опис тренутне ситуације

На Економском факултету Универзитета у Крагујевцу у сталном радном односу запослен је укупно 61 наставник, од чега је 57 наставника запослено са пуним и 4 наставника са непуним радним временом. Поред наведеног, Факултет је за потребе извођења наставе на основним и мастер академским студијама ангажовао по основу уговора о допунском раду још по једног наставника за сваки ниво студија.

Исто тако, на Факултету је у сталном радном односу са пуним радним временом запослено и 9 сарадника (5 асистената са докторатом, 3 асистента и 1 сарадник у настави), као и 1 асистент са уговором о допунском раду.

Осим наставника и сарадника који су у сталном радном односу, на Факултету је за потребе извођења вежби ангажовано по уговору и 18 сарадника који нису у радном односу и то: 2 научна сарадника, 2 истраживача сарадника, 8 истраживача приправника и 6 демонстратора.

Збирни преглед броја и учешћа наставника (по научним звањима) и сарадника који јесу или нису у сталном радном односу, а према радном статусу на Факултету, представљен је у [Табелама 7.1, 7.2. и 7.3.](#)

Количник укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијских програма) и броја запослених наставника (са пуним и непуним радним временом) и сарадника на нивоу високошколске установе (Економски факултет Универзитета у Крагујевцу), за све нивое академских студија, приказан је у [Прилогу 7.2.](#)

Добијена вредност показује да је број студената академских студија по једном запосленом наставнику приближно 41.

Узимајући у обзир да број стално запослених наставника чини 96,83% укупног броја наставника, може се закључити да је покривеност наставе од стране стално ангажованог наставничког кадра веома висока.

Анализом података датим у [Табелама 7.1, 7.2. и 7.3.](#) може се закључити да је број ангажованих сарадника који нису у сталном радном односу већи од броја сарадника који су у сталном радном односу, као и да је број наставника већи од броја сарадника у сталном радном односу. У структури сарадника модална категорија су асистенти са докторатом, у структури наставника редовни професори.

Анализа и процена тренутног стања испуњености Стандарда 7

На основу извршене анализе стања у погледу кључних елемената Стандарда 7, могу се извести следећи закључци:

1. Економски факултет Универзитета у Крагујевцу квалитет наставника и сарадника обезбеђује пажљивим планирањем и избором кадра на основу јавног конкурса и транспарентног поступка избора кандидата. Такође, квалитет наставника и сарадника се обезбеђује стварањем услова за перманентну едукацију и развој кадрова, као и континуираном провером квалитета њиховог рада у настави.

2. Поступак и услови за избор наставника и сарадника на Економском факултету Универзитета у Крагујевцу утврђују се унапред, транспарентно су регулисани, документовани и доступни оцени стручне и шире јавности, будући да се исти заснивају на поштовању и примени позитивних прописа који регулишу избор наставника и сарадника на

факултетима у саставу Универзитета у Крагујевцу, и то:

- Закона о високом образовању,
- Закона о научно-истраживачкој делатности,
- Правилника о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научно-истраживачких резултата истраживача,
- Статута Универзитета у Крагујевцу,
- Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Крагујевцу,
- Правилника о критеријумима за избор у звање наставника Универзитета у Крагујевцу,
- Упутстава за примену, начин достављања, попуњавања и утврђивање релевантних докумената које кандидат доставља у току поступка избора у звање Универзитета у Крагујевцу,
- Статута Економског факултета у Крагујевцу и
- Правилника о организацији послова у организационим јединицама Факултета и систематизацији радних места запослених на Економском факултету у Крагујевцу.

3. Провера квалитета рада наставника и сарадника у оквиру наставног процеса спроводи се сагледавањем квалитета резултата активности усмерених на креирање едукативних материјала и сервиса (штампаних и / или електронских), степена ангажовања наставника и сарадника у организовању и реализацији ваннаставних (додатних) активности намењених студентима, као и праћењем резултата годишњег анкетања студената, свих нивоа студија, о квалитету наставног процеса и објективности оцењивања на Економском факултету у Крагујевцу.

4. Вредновање научног и стручног рада наставника и сарадника је дефинисано Правилником о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научно-истраживачких резултата истраживача. Факултет редовно прати, подстиче и подржава научно-истраживачко и стручно ангажовање наставника и сарадника.

5. Економски факултет у Крагујевцу врши правовремену и континуирану селекцију младих кадрова кроз промовисање и награђивање студената који су се истакли својим успехом током студија, и њихово укључивање у наставне и истраживачке активности (на пример, избор демонстратора, укључивање у научно-истраживачке пројекте итд.) на Факултету.

6. Као резултат континуираног рада на промовисању и подстицању стручног усавршавања наставног особља на Факултету, из године у годину се повећава број наставника и сарадника који аплицирају за реализацију предавања по позиву, учешћа на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству итд.

На основу претходно изнетих резултата анализе стања и докумената у Прилогу, може се констатовати да Економски факултет Универзитета у Крагујевцу испуњава све захтеве и елементе Стандарда 7.

Циљеви, захтеви и очекивања

Мобилност наставника и сарадника може допринети унапређењу наставног процеса и наставне материје. Континуирано праћење научних достигнућа еминентних научних институција доводи до побољшања квалитета наставног и истраживачког процеса, а тиме и квалитета наставника и сарадника.

Будући да су наставницима и сарадницима доступни различити програми мобилности финансирани од стране ЕУ који се реализују преко Универзитета у Крагујевцу, Факултет ће наставити и у предстојећем периоду да мотивише наставнике и сараднике да аплицирају за реализацију оваквих пројеката.

Сарадња са експертима из привреде и њихово ангажовање на предавањима може како

студентима, тако и наставницима и сарадницима, додатно приближити апликативни потенцијал одређене наставне материје.

Такође, Факултет ће наставити са редовном анализом оптерећености ангажовања наставника и сарадника, а у контексту вођења дугорочне политике селекције наставничког и истраживачког кадра.

Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

На основу описа, анализе и процене тренутне ситуације, као и процене циљева, захтева и очекивања у вези са Стандардом 7 (Квалитет наставника и сарадника) извршена је анализа слабости и повољних елемената Стандарда 7. SWOT анализа је дала следеће резултате:

S – Предности

- Јавност поступка и услова за избор наставника и сарадника. +++
- Усаглашеност поступка избора са предлогом критеријума Националног савета за високо образовање. +++
- Систематско праћење и подстицање педагошких, истраживачких и стручних активности наставника и сарадника. ++
- Вредновање истраживачких способности. +
- Обезбеђење перманентне едукације и усавршавања. ++
- Уважавање мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника. +++

W – Слабости

- Вредновање педагошких способности. ++
(Наиме, при реализацији поступка избора наставника и сарадника у виша наставничка звања, више се вреднују резултати научно-истраживачког рада него педагошке способности кандидата и допринос у реализацији наставног процеса)
- Повезаност образовног рада са истраживањем на пројекту и радом у привреди. +
(Известан број наставника и сарадника није укључен у реализацију научно-истраживачких пројеката)

O – Могућности

- Вредновање педагошких способности. ++
(Креирање посебног система награђивања и промовисања истакнутих појединаца међу наставницима и сарадницима који се одликују запаженим резултатима у погледу ангажовања и доприноса у реализацији наставног процеса).
- Повезаност образовног рада са истраживањима на пројектима и радом у привреди. ++
(Интензивирање напора за јачање сарадње са привредним субјектима ради обезбеђивања већих могућности за реализовање стручних пракси за студенте; веће укључивање представника привреде у реализацији стручних предавања; осмишљавање заједничких истраживачких активности усмерених на решавању конкретних пословних проблема и унапређење пословања привредних субјеката).

T – Претње

- Различитим екстерним факторима условљено погоршање финансијских и других услова функционисања Факултета може се негативно одразити на способност и могућности Факултета у погледу обезбеђивања подстицаја и подршке процесу стручног усавршавања наставника и сарадника Факултета. +++

Предлози за побољшање и планиране мере

- Континуирано повећавати мобилност наставника и сарадника у циљу побољшања квалитета наставног и истраживачког процеса.
- Формирати фонд који ће обезбедити додатне подстицаје мобилности наставника и сарадника у циљу побољшања квалитета наставног и истраживачког процеса.
- Интензивирање сарадње са експертима из привреде како би се студентима

презентовала практична знања која су у функцији наставне материје, а у циљу повећања њене апликативности.

- Систематско подстицање и праћење педагошких, истраживачких и стручних активности наставника и сарадника, укључујући и посебно више вредновање њихових педагошких способности.

Показатељи и прилози за Стандард 7:

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Прилог 7.1. Правилник о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Крагујевцу

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника и сарадника на нивоу установе

Додатни прилози за Стандард 7:

Табела 7.3. Преглед броја сарадника по звањима у високошколској установи који нису у сталном радном односу

Табела 7.4. Списак наставника и сарадника по звањима и радном статусу у високошколској установи

Табела 7.5. Списак сарадника по звањима у високошколској установи који нису у сталном радном односу

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

Опис тренутне ситуације

Упис студената на Економски факултет у Крагујевцу обавља се према Закону о високом образовању, Конкурсу за упис студената у прву годину основних и интегрисаних студија на високошколским установама чији је оснивач Република Србија, Правилнику о упису студената на студијске програме Универзитета у Крагујевцу, Правилнику о правилима студија Економског факултета у Крагујевцу и Статуту Економског факултета у Крагујевцу. За мастер и докторске академске студије, Наставно-научно веће Факултета, у складу са наведеним правилницима, ближе уређује начин бодовања и мерила за утврђивање редоследа за упис кандидата на Факултет, а у оквиру заједничког конкурса који расписује Универзитет у Крагујевцу.

У циљу обезбеђења релевантних информација и података потенцијалним и уписаним студентима, Економски факултет у Крагујевцу издаје Информатор који садржи све неопходне информације о упису на Факултет, као и списак литературе за припремање пријемног испита, односно, моделе питања која се могу појавити на пријемном испиту. Почетком сваке године организује се промоција студијских програма Економског факултета у Крагујевцу, у оквиру које наставници, сарадници и студенти посећују средњошколске центре у окружењу. Промоција има за циљ да приближи студије економије потенцијалним студентима и представи студијске програме Факултета. Један од видова промоције који је заступљен је и промоција преко друштвених мрежа. Такође, Факултет организује сваке године „Дан отворених врата“ за ученике средњих школа који су заинтересовани за студирање на Економском факултету Универзитета у Крагујевцу.

Кандидати који конкуришу за упис на студије првог степена (у прву годину основних академских студија), полажу пријемни испит, чије резултате вреднује Комисија за спровођење пријемног испита. Резултате постигнуте на пријемном испиту и резултате које су кандидати постигли током претходног школовања обрађује Комисија за упис студената. Резултати пријемног испита, у виду Јединствене ранг листе, објављују се на огласним таблама и сајту Факултета и садрже детаљне информације о успеху кандидата током претходног школовања и успеху постигнутом на самом пријемном испиту. У прилогу је дат *Преглед броја студената на основним, мастер и докторским академским студијама према студијским програмима и години студија (Табела 8.1.)* у школској 2022/2023. години, као и *Преглед укупног броја студената (акредитован / стварно уписан) за све нивое студија у школској 2022/2023. години.* Такође је приказана и *Стопа успешности студената (Табела 8.2.)*. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма. У *Табели 8.3.* приказан је *Број студената који су уписали школску 2022/2023. годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија.*

На Економском факултету у Крагујевцу, посебна пажња посвећује се благовременом и тачном информисању студената о њиховим обавезама и правима на Факултету и правилима студија. Студенти се информишу о свим облицима наставе и обавези њеног праћења, начинима на који студенти испуњавају своје предиспитне и испитне обавезе и другим релевантним питањима, путем директне комуникације са наставним особљем у оквиру часова предавања и вежби, сајта Факултета, moodle платформе и огласне табле.

У циљу обезбеђивања јасне и прецизне информисаности студената, на огласној табли и сајту Факултета благовремено се објављује комплетан распоред извођења наставе. Наставни програми и планови рада на наставним предметима доступни су на сајту Факултета. На

почетку школске године одређују се термини одржавања колоквијума у оквиру колоквијумских недеља (у сваком семестру по две), о чему се студенти такође информисају путем сајта и огласне табле. Поред тога, на почетку школске године се објављују и термини предвиђени за консултације студената са наставницима и сарадницима и термини одржавања испитних рокова у току текуће школске године. Информисање је обезбеђено и постављањем значајних обавештења, докумената и аката на портал факултетског сајта, уз излагање штампаних верзија у Библиотеци Факултета, у циљу боље информисаности свих заинтересованих, затим укључивањем студената, односно, представника Студентског парламента у одређене дискусије и тимове за припрему појединих докумената, решења и др. Прва генерација студената која студира по студијским програмима донетим на основу Закона о високом образовању, а у складу са Болоњским принципима, за основне академске студије, уписана је на Економски факултет у Крагујевцу школске 2006/07. године. Резултати које је ова генерација студената постигла у првој школској години, анализирани на Катедрама и Наставно-научном већу Факултета, показали су повећану пролазност студената у односу на претходне генерације.

Праћење успеха студената на Економском факултету у Крагујевцу има дугогодишњу традицију, што упућује на закључак да се анализа успеха студената врши перманентно. Искуство из претходних година уграђује се у актуелне извештаје о успеху студената на испитима, који се константно унапређују, у смислу повећавања њихове исказне моћи и употребљивости.

Информације о успеху који су студенти постигли у свим испитним роковима током школске године разматрају се на Комисији за обезбеђење квалитета, Катедрама и Наставно-научном већу Економског факултета у Крагујевцу, где се представници студентских организација непосредно информисају и укључују у анализу постигнутих резултата, уз коментаре и сугестије.

Студенти путем учешћа у раду одређених комисија и органа на Факултету и анонимног анкетирања учествују у оцени студијских програма, квалитета наставе, објективности оцењивања итд., а резултати се користе као основ за предузимање корективних мера, све у циљу унапређења квалитета студија. Сваке године, најуспешнији студенти се похваљују и награђују приликом обележавања Дана Факултета.

Студентима се омогућава студентско организовање, деловање и учешће у одлучивању, у складу са Законом. Основне студентске организације су Удружење студената Економског факултета – УСЕФ и Актива. Поред наведених, на Факултету функционише и организација AIESEC, у чији делокруг рада спада организација међународне размене студената економских факултета. Све три поменуте студентске организације су укључене у обезбеђење стручне праксе студената, као и организацију читавог низа манифестација у циљу шире едукације студената и популаризације економске науке. У том смислу, на Економском факултету су за студенте организовани бројни семинари, радионице и пројекти. Бројне спортске секције, посебно Клуб малог фудбала „Економац“, који постиже завидне резултате у елитној лигашкој конкуренцији, употпуњују могућности за исказивање личних афинитета и тимских активности студената Економског факултета у Крагујевцу. Инфраструктура за студенте (простор за рад Студентског парламента, Служба за наставна и студентска питања, библиотека, клуб и друго) испуњава захтеве који важе за високошколске институције.

Анализа и процена тренутног стања испуњености Стандарда 8

Економски факултет у Крагујевцу испуњава захтеве Стандарда 8, што потврђују следеће чињенице:

- Економски факултет у Крагујевцу благовремено и тачно информисаје потенцијалне студенте о условима уписа и студирања на Факултету, на следећи начин: непосредним контактом кроз промотивну активност, ажурним информацијама на сајту Факултета, објављивањем специјализованих публикација и оглашавањем у одабраним гласилима;
- Начин на који се врши селекција кандидата за упис на постојеће студијске програме

унапред је познат кандидатима, а све процедуре утврђене су у циљу обезбеђења транспарентног и адекватног валоризовања резултата које су кандидати постигли током претходног школовања и на пријемном испиту;

- Једнакост и равноправност кандидата по свим основама при упису на Факултет, односно, током студирања, загарантовани су и уважавани принципи деловања на Факултету;
- Благовремено се врши упознавање и тачно информисање студената у вези са сетом њихових обавеза и права у наставном процесу, стандардима и правилима студија;
- Процедуре за пријем студената и њихово студирање јасно су дефинисане, јавно објављене и непрестано и доследно се примењују;
- Успешност студената у савладавању свих предмета континуирано се прати током наставе и изражава поенима, па отуда коначна оцена коју студент постиже изводи се из збира свих поена остварених по разним активностима током наставе, вежби и на испиту;
- Оцењивање студената обавља се на основу унапред утврђених и објављених критеријума, правила и процедура, у складу са Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту;
- Пролазност студената и оцењивање на испитима је предмет посебне анализе Комисије за обезбеђење квалитета, Катедара и Наставно-научног већа Факултета.

Циљеви, захтеви и очекивања

Без обзира на то што је Стандард 8 у потпуности испуњен, постоји идентификовани простор за побољшање система обезбеђења и унапређења квалитета студената. Сходно томе, Факултет ће настојати да обезбеди услове за праћење активности и напредовања студената у наставном процесу у реалном времену уз адекватну квантификацију постигнућа, а у циљу промптне реакције у случају незадовољавајућих резултата. Такође, очекује се и већа заинтересованост студената за потпуније укључивање у систем обезбеђења квалитета Факултета, кроз повећање мотивације и едукацију о значају квалитета.

Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

На основу описа, анализе и процене тренутне ситуације, као и процене циљева, захтева и очекивања у вези са Стандардом 8 (Квалитет студената) извршена је анализа слабости и повољних елемената Стандарда 8. SWOT анализа је дала следеће резултате:

S – Предности

- Јасно дефинисане и јавне процедуре које се односе на упис студената. +++
- Једнакост и равноправност студената по свим основама су загарантовани. +++
- Обезбеђивање релевантних информација и података потенцијалним и уписаним студентима. +++
- Вредновање резултата постигнутих у претходном школовању и резултата постигнутих на пријемном испиту. ++
- Упознавање студената са обавезом праћења наставе. ++
- Оцењивање студената је у складу са Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту. +++
- Методе оцењивања студената и знања које су усвојили у току наставно-научног процеса усклађене су са циљевима, садржајима и обимом акредитованих студијских програма. ++
- Квалитет наставниг процеса се проверава кроз анкете. +++
- Праћење и проверавање пролазност студената по предметима, програмима, годинама и предузимање корективних мера у случају сувише ниске пролазности или других неправилности у оцењивању. +++
- Учесће студената у раду органа управљања и стручних органа Факултета, загарантовано Законом и Статутом Факултета. +++

W – Слабости

- Одсуство едукативних програма о процесу и значају управљања квалитетом. +++

O – Могућности

- Интензивније активности на пољу планирања и развоја каријере студената. ++
- Повећање процентуалног учешћа студената у раду стручних органа и органа управљања Факултета, у складу са евентуалним изменама и допунама Закона о високом образовању. ++
- Унапређење комуникације наставног особља и студената кроз програме едукације о вештини комуникације, у циљу побољшања квалитета целокупног наставног процеса и квалитетнијег учешћа студената у одлучивању. ++

T – Претње

- Смањење броја студената услед неповољних демографских трендова. ++
- Недостатак мотивације и воље код студената за активно учешће у спровођењу поступака (стандарда и процедура) за обезбеђење и унапређење квалитета целокупног наставног процеса. +++

Предлози за побољшање и планиране мере

- Континуирано побољшати статистичко праћење активности и напредовања студената у наставном процесу ради правовремене реакције у случају незадовољавајућег успеха;
- Унапредити контакте са свим свршеним студентима основних, мастер и докторских студија у циљу обнављања или даљег побољшања сарадње и заједничког организовања научно-истраживачког рада;
- Организовати летње школе, као начин да се фундаментална знања стечена на Факултету практично провере и продубе, кроз предавања, радионице, стручне посете, симулације, такмичења и др., чиме би се олакшало даље усмерење студената и њихов рад у струци, односно, у пракси;
- Организовати у оквиру предвиђених тематских области из наставних предмета предавања и трибине еминентних домаћих и страних стручњака, представника државне управе и локалне самоуправе, као и успешних привредних субјеката у земљи и иностранству из разних области, у циљу боље стручне и пословне оријентације студената.

Показатељи и прилози за стандард 8:

Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената

Прилог 8.2. Правилник о оцењивању

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих опшних аката.

Опис тренутне ситуације

Економски факултет Универзитета у Крагујевцу поседује библиотеку која има површину 893,88 m² радног, читаоничког и магацинског простора. Читаоница Библиотеке, која стоји на располагању студентима, наставном и ненаставном особљу и другим корисницима, има 625,96 m² простора са 155 места. Организација и рад библиотеке прописани су Правилником о раду библиотеке Економског факултета у Крагујевцу ([Прилог 9.1.д](#)), којим се обезбеђује оптимално коришћење свих ресурса Библиотеке.

Библиотека Економског факултета има 62.169 инвентарисаних библиотечких јединица (Табела 9.1.) и поседује књиге инвентара за монографска и серијска издања, публикована од оснивања Факултета. Ресурсе Библиотеке Факултета, према врсти и броју библиотечких јединица, чине: књиге на српском језику - 7.648, књиге на страним језицима - 1.206, монографије на српском језику - 7.640, монографије на страним језицима - 1.466, часописи на српском језику - 28.442, часописи на страним језицима - 8.035, уџбеници на српском језику - 6.565, уџбеници на страним језицима - 1.167. Настава из свих наставних предмета на студијским програмима Факултета је покривена одговарајућим уџбеницима и другим училима, који су унапред познати и објављени (у Књизи предмета, на сајту Факултета).

Економски факултет у Крагујевцу редовно прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечких јединица. Сваке школске године фонд Библиотеке се проширује квалитетном и савременом научном и стручном литературом из средстава националних и међународних пројеката, сопствених средстава Факултета и на основу размене публикација Факултета са другим факултетима и научним институцијама.

Економски факултет Универзитета у Крагујевцу је 13.06.2006. године потписао Уговор о пуноправном чланству Библиотеке у Библиотечно-информационом систему COBISS.SR ([Прилог 9.7.](#)). Потписивањем Уговора, Библиотека је прихватила стандарде обраде монографских и серијских публикација по следећим критеријумима: ISBD(M) - међународни стандардни библиографски опис монографских публикација, ISBD(CR) - међународни стандардни библиографски опис серијских публикација и других континуираних извора, ISBD(G) - општи међународни стандардни библиографски опис, ISBD(ER) - међународни стандардни библиографски опис електронских извора, ISBD(CR) - међународни стандардни библиографски опис серијских публикација и друге неомеђене грађе. Библиотека Факултета је повезана са Конзорцијумом библиотека Србије за обједињену набавку научних и стручних часописа (KoBSON) и COBISS.Net мрежом.

За претраживање целокупног фонда Библиотеке, корисницима су, поред електронског каталога (COBISS OPAC каталози и базе података), на располагању и следећи типови лисних каталога: абecedни ауторски, предметни и стручни каталог сређен по УДК систему. Сви наставници и сарадници имају отворени приступ Интернету и академској мрежи са својих радних места, као и удаљени приступ. Студенти Факултета (уз индекс) имају статус сталног члана Библиотеке и обезбеђен приступ литератури за савладавање наставних садржаја и израду истраживачких радова.

Радно време Библиотеке је од 7³⁰ до 19⁰⁰ часова, сваког радног дана. Поред библиотечке читаонице, студентима је, ван радног времена Библиотеке, на располагању и учioniца – читаоница. Библиотека располаже одговарајућим бројем запослених (3), а њихова стручна спрема је усклађена са стандардима за пружање ове врсте услуга, и то: руководилац библиотеке (висока стручна спрема), дипломирани библиотекар (висока стручна спрема) и библиотекар (виша стручна спрема). Сви запослени имају сертификоване лиценце за рад у COBISS систему и укључени су у систем континуираног образовања у свим сегментима

библиотечко-информационе делатности.

Економски Факултет у Крагујевцу се бави и издавачком делатношћу, која је регулисана Правилником о издавачкој делатности ([Прилог 9.1.а](#)) и Правилником о наставној литератури на Универзитету у Крагујевцу ([Прилог 9.1.б](#)). Основни циљ издавачке делатности Факултета је обезбеђивање квалитетне уџбеничке литературе за потребе извођења свих видова наставе на Факултету и издавање монографских и серијских публикација наставника и сарадника у циљу презентације резултата њихове научно-истраживачке и стручне делатности. Поред наведеног, област која се односи на уџбенике уређена је и Стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета основних и мастер академских студија на Економском факултету у Крагујевцу (тачка 7) ([Прилог 9.1.в](#)). Уз обавезну рецензентску контролу и контролу од стране надлежних Катедара, укупну контролу квалитета уџбеника врше и студенти путем анкете. У оквиру Центра за издавачку делатност, послује и књижара Факултета (Скриптарница).

Информатичке ресурсе ([Табела 9.2.](#)) Економског факултета у Крагујевцу чине рачунари, активна и пасивна мрежна опрема, као и друга информатичка опрема (пројектори, скенери, штампачи, итд.) софтверски пакети и приступ Интернету преко Академске мреже. Економски факултет Универзитета у Крагујевцу располаже са пет рачунарских учионица. Поред тога, рачунари се налазе у кабинетима наставника и сарадника и пратећим Службама Факултета. У библиотеци се налази 12 рачунара који су на располагању студентима за њихов истраживачки рад, а који су преко академске мреже повезани са следећим библиотечким ресурсима и базама: KoBSON, Web of Science (WOS), Scopus, Google Scholar итд. У холу Факултета је 6 рачунара који су доступни студентима независно од радног времена библиотеке.

Економски факултет у Крагујевцу располаже са рачунарском мрежом категорије CAT-5Е са укупно 415 УТР прикључака, а цео објекат Факултета је покривен бежичном рачунарском мрежом брзине 54Mb/s. Оптичким линком брзине 1Gb/s остварена је веза ка Академској рачунарској мрежи Србије. Пасивна и активна опрема је смештена у централном и седам спратних ормана. На Економском факултету је 2022. године инсталирана EDUROAM WiFi мрежа, којом је покривен цео објекат Факултета. EDUROAM мрежа је реализована са 21 приступном тачком, 2 рек ормана и осталом пасивном мрежном опремом.

Анализа и процена тренутног стања испуњености Стандарда 9

Приказани подаци показују да Економски факултет испуњава захтеве Стандарда 9. Економски факултет располаже адекватним библиотечким ресурсима, пре свега одговарајућим уџбеницима и другим училима који су унапред познати студентима. Библиотека систематски прати, оцењује и унапређује свој библиотечки фонд. Библиотека располаже и одговарајућом читаоницом која стоји на располагању студентима, наставницима и ненаставном особљу. У библиотеци раде запослени чија стручна спрема одговара стандардима за пружање овакве врсте услуга.

Економски факултет у Крагујевцу располаже одговарајућим информатичким ресурсима за савладавање градива из друштвено-хуманистичких наука и то: потребним бројем рачунара одговарајућег квалитета, одговарајућим бројем пројектора неопходних за извођење наставе, као и одговарајућим бројем прикључака за Интернет. Сви информатички ресурси су доступни студентима, наставном и ненаставном особљу.

Циљеви, захтеви и очекивања

Иако је Стандард 9 у потпуности испуњен, Факултет има за циљ даље унапређење квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса. Сходно томе, Факултет ће радити на модернизацији уџбеника кроз увођење нових актуелних садржаја. Даље унапређење ићи ће у правцу пружања додатног подстицаја за публикување уџбеника, укључујући и њихово публикување у електронском облику. Такође, Факултет ће у предстојећем периоду посветити више времена обуци студената за претрагу електронских публикација и база. Поред тога, очекује се да би се путем прикључивања Факултета

међународним пројектима у домену библиотекарства, између осталог, обезбедила и додатна средства за осавремењавање библиотечког фонда.

Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

На основу описа, анализе и процене тренутне ситуације, као и процене циљева, захтева и очекивања у вези са Стандардом 9 (Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса) извршена је анализа слабости и повољних елемената Стандарда 9. SWOT анализа је дала следеће резултате:

S – Предности

- Факултет има развијену издавачку делатност, уређену одговарајућим актима. +++
- Стандардима за обезбеђење квалитета основних и мастер академских студија обухваћен је наставни и испитни материјал (пре свега уџбеници). +++
- Добра покривеност наставних предмета уџбеницима и стручном савременом литературом. +++
- Довољан број и одговарајућа стручна спрема запослених у библиотеци и другим релевантним службама. +++
- Мотивисаност запослених у библиотеци и рачунарском центру за подршку студентима, као и свим запосленима на Факултету. +++
- Адекватност услова за рад библиотеке (простор, опрема, приступ базама података). +++
- Адекватно опремљена читаоница. +++
- Постојање одговарајућих информатичких ресурса (рачунара, софтвера, мрежне опреме, електронских база, часописа у електронском облику), уз обезбеђену расположивост и могућност коришћења од стране наставног и ненаставног особља и студената. +++
- Факултет поседује одговарајућу рачунарску опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставних активности и спровођење научних истраживања. ++

W – Слабости

- Структура и обим библиотечког фонда могу бити бољи. +++
- Застаревање информатичке опреме. ++

O – Могућности

- Развој система издавања електронских публикација. ++
- Финансијским планом предвидети већа новчана средства за набавку литературе. +++
- Интензивније укључивање у националне и међународне пројекте у циљу обезбеђивања средстава за набавку информатичке опреме. +++

T – Претње

- Недостатак средстава за текуће одржавање објеката, набавку опреме, сервисирање опреме и режијске трошкове. +++
- Уџбеници се неоправдано мало вреднују при академском напредовању. +++

Предлози за побољшање и планиране мере

- Укључивање у националне и међународне пројекте;
- Континуирано пратити квалитет уџбеника на свим нивоима студија;
- Континуирано осавремењивати рачунарску мрежу Факултета;
- Подстицати публикавање уџбеника, укључујући и њихово публикавање у електронском облику;
- Повећати инвестирање у набавку информатичких ресурса, унапређење библиотечког фонда и даљи развој издавачке делатности.

Показатељи и прилози за Стандард 9:

[Табела 9.1.](#) Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

[Табела 9.2.](#) Попис информатичких ресурса

[Прилог 9.1.а](#) Правилник о издавачкој делатности

[Прилог 9.1.б](#) Правилник о наставној литератури на Универзитету у Крагујевцу

[Прилог 9.1.в](#) Стандарди и процедуре обезбеђења квалитета основних и мастер академских студија на Економском факултету у Крагујевцу

[Прилог 9.1.г](#) Правилник о раду библиотеке Економског факултета у Крагујевцу

[Прилог 9.2.](#) Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на Факултету (са редним бројем)

[Прилог 9.3.а](#) Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на Факултету са бројем наставника на Факултету

[Прилог 9.3.б](#) Однос броја уџбеника и монографија на Факултету

Додатни прилози за стандард 9:

[Прилог 9.4.](#) Извод из књиге инвентара библиотеке – домаћа периодика

[Прилог 9.5.](#) Извод из књиге инвентара библиотеке – страна периодика

[Прилог 9.6.](#) Извод из монографске књиге инвентара библиотеке

[Прилог 9.7.](#) Уговор о пуноправном чланству Библиотеке у Библиотечко-информациони систем COBISS.SR.

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

Опис тренутне ситуације

Факултет има организациону структуру и систем управљања који обезбеђују постизање задатака и циљева високошколске установе. Надлежност и одговорност органа управљања и органа пословођења Факултета прописани су Статутом Економског факултета у Крагујевцу, у складу са Законом о високом образовању. Статутом Факултета ([Прилог 10.3.](#)) и Правилником о организацији и систематизацији послова ([Прилог 10.4.](#)) на Економском факултету у Крагујевцу дефинисани су структура и делокруг рада, координација и контрола организационих јединица на Факултету.

Статутом дефинисана унутрашња организација ([Прилог 10.1.](#)) Факултета обухвата три организационе јединице: наставно-образовну организациону јединицу, научно-истраживачку организациону јединицу и организациону јединицу заједнички послови. У оквиру наведених организационих јединица раде два центра Факултета, и то: (1) Центар за економска истраживања и (2) Центар за издавачку делатност. Такође, у оквиру наведених организационих јединица формиране су три сталне комисије Факултета: Комисија за обезбеђење квалитета, Комисија за докторске студије и Комисија за мастер студије.

Ненаставна подршка остварује се кроз пет стручних служби и то: (1) Служба за правне, кадровске и опште послове, (2) Служба за наставна и студентска питања, (3) Служба за информационо-комуникациону подршку, (4) Служба за библиотечке послове и (5) Служба за материјално-финансијско пословање у оквиру које је Одсек за послове инвестиционог и техничког одржавања, безбедности и заштите. Услови за заснивање радног односа ненаставног особља у службама прописани су Правилником о организацији и систематизацији послова на Економском факултету у Крагујевцу. Тренутно ангажовано ненаставно особље, са аспекта броја и квалитета, сматра се довољним за несметани и квалитетан рад Факултета ([Табела 10.1.](#)). За потребе ненаставног особља, Факултет набавља стручну литературу и омогућава учешће на стручним семинарима и саветовањима. На тај начин Факултет обезбеђује ненаставном особљу додатно образовање и усавршавање на професионалном плану.

Наведена унутрашња организациона структура је одговарајућа са становишта реализације свих аспеката делатности Факултета као високошколске установе. Организација и управљање Факултетом се прате и оцењују, као и квалитет рада управљачког и ненаставног кадра.

На основу резултата Анкете запослених о квалитету управљања Факултетом ([Прилог 10.5.](#)), којом су обухваћени различити аспекти задовољства запослених радом управљачког и ненаставног особља, може се сматрати да су организација и управљање на задовољавајућем нивоу. Поменута анкета је у претходном периоду спроведена у више наврата (2013, 2015, 2019. године), а у извештајном периоду анкета је реализована 17.1.2022. године. У анкетирању спроведеном 2022. године, поред наставника, сарадника и ненаставног особља, учествовали су и истраживачи.

Орган управљања Факултетом је Савет Факултета, чија је надлежност дефинисана Статутом Факултета. Орган пословођења Факултетом је Декан, који за свој рад одговара Савету. Декану у раду помажу Продекан за наставу, Продекан за финансије, Продекан за науку, Продекан за међународну сарадњу, као и студент продекан. Декан бира руководиоце организационих јединица на предлог организационих јединица. Представници Студентског парламента представљају део управљачке структуре Факултета.

Стручни орган у управљачкој структури Факултета је Наставно-научно веће састављено од свих наставника и сарадника Факултета. Учесће у раду Наставно-научног већа и Савета

Факултета узимају и представници студената ([Прилог 10.6.](#) и [Прилог 10.7.](#)), Наставно-научно веће најмање једном годишње разматра извештај о остваривању програма научних истраживања Факултета; утврђује предлог студијских програма свих степена студија; утврђује предлог плана коришћења средстава за инвестиције; утврђује предлог одлуке о висини школарине; прати, унапређује, развија и врши контролу квалитета студијских програма, наставе и услова рада, за сваку школску годину; доноси одлуку о покривености наставе наставницима и сарадницима бираним за ужу област којој припада наставни предмет утврђен студијским програмом (након прибављања образложеног мишљења одговарајуће Катедре). Поред наведеног, Наставно-научно веће разматра, припрема предлоге и одлучује и о другим питањима, дефинисаним Статутом Факултета, у складу са законом.

Катедру, као основну научно образовну јединицу, чине наставници и сарадници Факултета који изводе образовно-научни и наставно-стручни рад из једне или више научних области. Радом катедре руководи Шеф катедре. Факултет има следеће Катедре: Катедра за општу економију и привредни развој, Катедра за менаџмент и пословну економију, Катедра за рачуноводство, ревизију и пословне финансије, Катедра за финансије, финансијске институције и осигурање и Катедра за информатику и квантитативне методе.

Поред запосленог особља (наставног и ненаставног), студенти Факултета, могу да прате и оцењују рад руководства и појединих служби Факултета. На Факултету се континуирано спроводи анкетање дипломираних студената којим се сагледава квалитет различитих аспеката управљања Факултетом и функционисања ненаставне подршке, а који су обухваћени у Анкети дипломираних студената ОАС и МАС ([Прилог 10.2.](#)). Елементи ове Анкете су обавезни сегмент самовредновања на Факултету.

Информације о деловању и раду органа управљања, као и о раду стручних служби, објављују се на сајту Факултета и доступне су свим заинтересованим субјектима, путем: извештаја о раду и програма рада, финансијских извештаја, општих аката Факултета и слично.

Праћењем и оценом рада Факултета у областима оцењивања квалитета које у обухваћене наведеним анкетама, као и другим анкетама које се спровode на Факултету, уочавају се постојеће слабости у конкретним областима обезбеђења квалитета и предузимају мере за њихово отклањање. Корективне мере за унапређење квалитета управљања Факултетом и квалитета ненаставне подршке спровode се на предлог Комисије за обезбеђење квалитета.

Анализа и процена тренутног стања испуњености Стандарда 10

Резултати спроведеног анкетања о квалитету управљања Факултетом, у форми израчунатих просечних вредности евидентираних одговора, указују на то не постоји аспект квалитета обухваћен анкетом за који је постигнута просечна оцена мања од 3. Најмањи степен задовољства је испољен у случају оцене међуљудских односа на Факултету (просечна оцена 3,06). Сходно резултатима анкете, може се прихватити став Комисије за обезбеђење квалитета Економског факултета у Крагујевцу према коме се сугерише запосленима и руководству да учине већи напор у сегменту међуљудских односа кроз подизање културе у међусобној комуникацији како би се међуљудски односи унапредили. Поменути анкетањем је обухваћено и оцењивање рада стручних служби ненаставне подршке. За све службе израчуната просечна вредност евидентираних одговора је већа од 4.

Посматрајући просечне вредности оцена садржане у анкетама дипломираних студената основних и мастер академских студија у посматраном периоду ([Прилог 10.2.](#)), квалитет се, по свим аспектима обухваћеним анкетањем, може означити као одличан (просечне вредности евидентираних одговора веће од 4,5). Наведени резултати представљају јасан индикатор сталне посвећености руководства и запослених обезбеђењу и унапређењу квалитета.

На основу свега унапред приказаног може се закључити да Економски факултет у Крагујевцу испуњава захтеве Стандарда 10.

Циљеви, захтеви и очекивања

Активности Факултета у предстојећем периоду, а сходно захтевима Стандарда 10, биће усмерене на унапређење система за праћење и оцењивање рада управљачког и ненаставног особља и, последично, предузимање мера за одржавање достигнутог високог нивоа квалитета одређених аспеката њиховог рада, као и унапређење истог. Такође, посебна пажња биће посвећена побољшању међуљудских односа и стварању пријатније интерне климе. У циљу побољшања квалитета ненаставног особља, Факултет ће настојати да мотивише запослене у стручним службама да искористе могућности за образовање и усавршавање на професионалном нивоу.

Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

На основу описа, анализе и процене тренутне ситуације, као и процене циљева, захтева и очекивања у вези са Стандардом 10 (Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке) извршена је анализа слабости и повољних елемената Стандарда 10. SWOT анализа је дала следеће резултате:

S – Предности

- Јасно су дефинисане надлежности органа управљања и стручних служби Факултета, као и њихова одговорност. +++
- Организациона структура је јасно и логично постављена, а делокруг рада организационих јединица дефинисан одговарајућим правилником. ++
- Статутом Факултета дефинисани су орган управљања и орган пословођења Факултетом, њихове надлежности и одговорности. ++
- Факултет прати и оцењује квалитет рада управљачког и ненаставног особља, као и рад стручних служби. +++
- Факултет перманентно подстиче усавршавање управљачког и ненаставног особља. +++
- Добра информисаност запослених путем сајта Факултета. +++
- Информације о раду стручних служби и органа управљања су доступне. ++
- Услови за заснивање радног односа дефинисани су Правилником о организацији и систематизацији послова и у складу су са законом. +++

W – Слабости

- Недовољна искоришћеност могућности за усавршавање ненаставног особља. ++
- Ограничена финансијска средства за усавршавање запослених. +++
- Нема успостављеног континуитета у оцењивању квалитета рада ненаставног особља. +++
- Анкетирање задовољства запослених не врши се континуирано. +++

O – Могућности

- Обезбедити чешће образовање и усавршавање управљачког и ненаставног особља, како у земљи, тако и у иностранству (кроз међународне програме). +++
- Омогућити дигитализацију анкетирања студената и запослених на факултету о квалитету рада управљачког и ненаставног особља. ++

T – Претње

- Појава нових активности које нису предвиђене систематизацијом. +
- Потреба за брзим реаговањем и прилагођавањем новим околностима свих запослених насталим као последица интернационализације. +

Предлози за побољшање и планиране мере

- Наставити са перманентним усавршавањем управљачког особља.
- Подржати даље усавршавање и образовање ненаставног особља и радити на промоцији опција које се у том смислу нуде.
- Обезбедити континуитет у спровођењу анкетирања запослених коришћењем

дигитализације анкетања.

- Обезбедити дигитализацију анкетања свих студената о квалитету рада управљачког и ненаставног особља.

Показатељи и прилози за стандард 10:

Табела 10.1. Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе

Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

Додатни прилози за стандард 10:

Прилог 10.3. Статут Економског факултета Универзитета у Крагујевцу

Прилог 10.4. Правилник о организацији и систематизацији послова

Прилог 10.5. Анкета о задовољству запослених квалитетом управљања Факултетом

Прилог 10.6. Чланови Савета из реда студената

Прилог 10.7. Чланови ННВ из реда студената

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

Опис тренутне ситуације

Економски факултет Универзитета у Крагујевцу поседује у свом власништву објекат укупне површине 7.502,57 м², смештен у улици Лицеја Кнежевине Србије, број 3, у Крагујевцу. Од укупно расположиве површине, простор од 3.100,42 м² се користи за реализацију наставних активности (амфитеатар, слушаонице, рачунарске учионице). Број расположивих места у амфитеатру, слушаоницама и рачунарским учионицама је 1.842 места. Спецификација укупне површине објекта у власништву Економског факултета, броја учионица, рачунарских учионица и кабинета је дата у [Табели 11.1.](#)

Факултет располаже потребном опремом за савремено и квалитетно извођење наставе у складу са захтевима и потребама студијских програма. Економски факултет у Крагујевцу поседује пет рачунарских учионица у којима се налази 144 рачунара који су умрежени у академску рачунарску мрежу. Од наведених пет учионица две су намењене за извођење мастер и докторских студија. Такође, Економски факултет поседује 78 рачунара у кабинетима, 35 рачунара у службама, 13 рачунара у салама за предавање, 12 рачунара у Библиотеци и 6 рачунара у Холу. Економски факултет располаже и са 18 видео бимова и 8 сервера. Спецификација опреме коју је факултет ставио на располагање студентима, наставницима и сарадницима у процесу наставе је дата у [Табели 11.2.](#)

Зграда Факултета је изграђена 1981. године и захтева инвестициона улагања, због чега Факултет континуирано планира и улаже средства у реновирање свих просторија и пратећих инсталација. Факултет свим наставницима, сарадницима и студентима обезбеђује слободан приступ различитим врстама информација у електронском облику, као и информационим технологијама, у научноистраживачке и наставно-образовне сврхе.

Економски факултет Универзитета у Крагујевцу нема наставно-научне и стручне базе.

Анализа и процена тренутног стања испуњености Стандарда 11

У погледу испуњености Стандарда 11, Економски факултет у Крагујевцу располаже просторним капацитетима и опремљен је за реализацију свих нивоа студија и задовољење потреба студената. Простор задовољава потребе успешне реализације делатности Факултета, по обиму и по структури, јер је испуњен стандард од најмање 2 м² простора по једном студенту за рад у сменама.

Факултет располаже довољним бројем учионица и кабинета за несметано одвијање наставних и научно-истраживачких активности. Такође, Факултет поседује библиотеку и читаоницу које стоје на располагању студентима, наставном и ненаставном особљу.

Поред тога, постоји могућност неометаног приступа различитим врстама информација у електронском облику јер сви рачунари имају интерне прикључке и омогућавају онлајн претрагу. Обезбеђен је и континуиран бежични приступ интернету, јер је оптичким линком брзине 1Gb/s остварена веза ка Академској рачунарској мрежи Србије. Преко Академске мреже, кроз систем КОБСОН, доступни су најновији електронски часописи неопходни за научноистраживачки рад.

Установа располаже са просторијом где је омогућено фотокопирање и штампање материјала намењених настави. Додатно, постоје ресурси намењени за скенирање и нарезивање CD и DVD материјала.

За потребе квалитетне реализације процеса наставе у оквиру свих акредитованих студијских програма, на свим врстама и нивоима студија, студентима, наставницима и сарадницима на располагању је информатичка опрема: рачунари, пројектори, видео конференцијска опрема, аудио опрема.

Циљеви, захтеви и очекивања

Иако Факултет успуњава захтеве Стандарда 11, постоји простор за побољшање квалитета простора и опреме. Сходно томе, Факултет треба да настоји да обезбеди услове за континуирано реновирање просторија за одржавање наставе и наставничких кабинета, текуће и инвестиционо одржавање, одржавање инсталација, као и климатизацију учионица. С обзиром на дотрајалост столарије на нивоу целокупне зграде, Факултет бележи значајне расходе по основу губитка енергије. С тим у вези, важно је да се уложе додатни напори у погледу решавања овог проблема и замене столарије енергетски ефикасним решењима. Уважавајући континуирани развој информационо-комуникационих технологија, важно је да Факултет настави да прати ове трендове, у смислу набавке нове рачунарске опреме за обављање наставног и научно-истраживачког процеса, као и лиценци за коришћење нових програмских решења у овом домену.

Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

На основу описа, анализе и процене тренутне ситуације, као и процене циљева, захтева и очекивања у вези са Стандардом 11 (Квалитет простора и опреме) извршена је анализа слабости и повољних елемената Стандарда 11. SWOT анализа је дала следеће резултате:

S - Предности

- Усклађеност капацитета простора са потребама наставног процеса и укупним бројем студената +++
- Одговарајућа техничка и друга опрема која обезбеђује квалитетно извођење наставе +++
- Адекватно опремљене рачунарске учионице са довољним бројем места за неометано и квалитетно обављање наставних (образовних) активности и научноистраживачког рада +++
- Однос капацитета опреме и броја студената је повољан +++
- За студенте и наставно особље обезбеђен је стални и неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама, у научно-истраживачке и образовне сврхе. +++
- Постојање студентског ресторана у коме је по приступачним ценама омогућена исхрана студената. ++

W - Слабости

- Недовољно простора у појединим наставничким кабинетима за извођење индивидуалне консултативне наставе са студентима ++
- Недостатак клима уређаја у неким учионицама и кабинетима +++
- Непостојање фотокопирнице за потребе студената ++

O - Могућности

- Приступ фондовима за набавку опреме и реконструкцију простора +++
- Интензивније укључивање у националне и међународне пројекте у циљу обезбеђења средстава за набавку опреме. +++
- Побољшање техничке опремљености у домену информационих ресурса ++
- Коришћење нових технологија у образовном процесу ++
- Повећање капацитета рачунарских учионица. ++
- Улагање средстава у опрему којом би се омогућило несметано одвијање активности студената са посебним потребама. ++

T - Претње

- Недостатак сопствених прихода. +++
- Застаревање рачунарске опреме. ++
- Пораст трошкова инвестиционог одржавања зграде и свих пратећих инсталација. +++

Предлози за побољшање и планиране мере

- Направити прецизну анализу о ефикасности коришћења свих постојећих просторних ресурса Факултета.
- Обезбедити изворе средстава за инвестиционо одржавање зграде.
- Континуирано унапређивати рачунарску опрему.
- Купити нове лиценце за већ коришћене и / или нове програме.
- Уложити више средстава у адаптацију наставничких канцеларија.
- Пријављивати се на пројекте чија реализација омогућава добијање материјалних средстава намењених за набавку опреме.
- Извршити климатизацију наставничких кабинета.

Показатељи и прилози за Стандард 11:

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објекта (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Додатни прилози за Стандард 11:

Прилог 11.1. Доказ о власништву

Прилог 11.2. План зграде и план по спратовима

Прилог 11.3. Одлука о акредитацији

Прилог 11.4. Библиотека - Инвентарска књига

Прилог 11.5. Доказ о поседовању информационе технологије

Стандард 12: Финансирање

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава, што доводи до финансијске стабилности у дугом року.

Опис тренутне ситуације

Економски факултет у Крагујевцу има дугорочно обезбеђена финансијска средства која су неопходна за реализацију наставно-научног процеса, научноистраживачког рада и осталих активности што доводи до финансијске стабилности у дугом року. Финансијски план Економског факултета у Крагујевцу обухвата две врсте прихода који су дефинисани према изворима финансирања:

1. приходе од дознака, у које спадају приходи од Министарства просвете и науке и приходи од других наменских извора, и
2. приходе од обављања сопствене делатности, које чине приходи од основних академских студија, мастер и докторских академских студија и приходи од примењених истраживања.

Финансирање Економског факултета у Крагујевцу дефинисано је следећим прописима:

- Законом о високом образовању;
- Законом о буџету Републике Србије, и
- Уредбом о нормативима и стандардима услова рада универзитета и факултета за делатности које се финансирају из буџета.

Факултет управља и располаже сопственим приходима, сагласно намени предвиђеној Финансијским планом, у складу са законским прописима и Статутом Факултета. Факултет редовно доноси Финансијски план којим планира изворе финансирања, као и распоред и намену финансијских средстава. Средства за обављање своје основне делатности обезбеђују се у складу са програмом рада, који, на предлог Наставно-научног већа, доноси Савет Факултета.

Средства која Факултет оствари, изузев средстава која обезбеђује оснивач, чине сопствени приход Факултета. Извори средства за стицање сопствених прихода Факултета су: школарине студената; услуге пружене трећим лицима; средства остварена од пројеката и уговора у вези са реализацијом истраживања и консултантских услуга; накнаде за комерцијалне и друге услуге; поклони, донације и други извори стицања средстава, у складу са законом.

Факултет је обезбедио јавност и транспарентност својих извора финансирања и начина употребе финансијских средстава кроз извештај о пословању и годишњи обрачун који усваја Савет Факултета, а на предлог Наставно-научног већа. Факултет има обавезу да годишњи обрачун за текућу годину достави Управи за јавна плаћања до 28. фебруара следеће календарске године. Јавност у раду се обезбеђује и истицањем финансијског плана на порталу сајта Факултета који усваја Савет факултета, на предлог Наставно-научног већа.

Извештај о пословању Економског факултета у Крагујевцу за 2023. годину ([Прилог 12.2.](#)) састављен је на основу финансијских извештаја биланса стања и биланса прихода и расхода. Овај Извештај обухвата Извештај о финансијском пословању Економског факултета, Извештај о реализованим јавним набавкама и процену успешности пословања Факултета.

Економски факултет у Крагујевцу је у 2023. години остварио приходе у износу који је за 7,51% већи у односу на приход који је остварен у 2022. години. Укупни расходи су за 1,33% виши у односу на 2022. годину. Факултет је донео финансијски план за 2024. годину којим је планирао распоред и намену финансијских средстава и раст укупних прихода за 2,00% у односу на приходе планиране у 2023. години. Финансијским планом обезбеђена је финансијска стабилност и ликвидност у дужем временском периоду. Пројектовано повећање сопствених прихода је извршено на бази очекиваног повећања броја уписаних студената на основне, мастер и докторске студије, као и осталих планираних активности Факултета. Што

се тиче расхода, за 2024. годину планиран је већи износ укупних расхода за 2,00% у односу на план из 2023. године.

Према предложеном финансијском плану за 2024. годину (укључујући и измене истог) ([Прилог 12.1.](#)), може се констатовати да су трошкови зарада у складу са применом основице за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама која је одређена од стране Министарства просвете Републике Србије. Део сопствених прихода и издатака Факултета који се издваја за увећање зарада, планиран је у складу са Правилником о критеријумима за исплату дела зараде из сопствених прихода, накнади трошкова и осталим примањима запослених. У групи нематеријалних трошкова највећи део средстава се односи на унапређење научноистраживачког рада и ангажовање гостујућих професора. Део сопствених прихода предвиђен је за уградњу клима уређаја, ламината, сервис рачунарске опреме и остале активности Факултета.

Анализа и процена тренутног стања испуњености Стандарда 12

Економски факултет у Крагујевцу испуњава захтеве Стандарда 12 из више разлога:

1. Има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставно-научног процеса и то, како средства из буџета тако и из сопствених прихода;
2. Сваке године се уредно доноси финансијски план за наредну пословну годину којим се у складу са одлукама Савета Факултета врши распоред финансијских средстава;
3. Сваке године се подноси Извештај о пословању Савету Факултета на усвајање;
4. Обезбеђује се јавност и транспарентност финансијског пословања Факултета.

Циљеви, захтеви и очекивања

Будуће активности биће усмерене на преиспитивање процедура за обезбеђење и унапређење аспеката квалитета који су обухваћени захтевима Стандарда 12. Такође, може се очекивати наставак рада на транспарентности финансијског пословања кроз редовно објављивање извештаја и других финансијских докумената, као и на активностима које су усмерене на обезбеђење средстава за функционисање институције.

Анализа слабости и повољних елемената (SWOT) анализа

На основу описа, анализе и процене тренутне ситуације, као и процене циљева, захтева и очекивања у вези са Стандардом 12 (Финансирање) извршена је анализа слабости и повољних елемената Стандарда 12. SWOT анализа је дала следеће резултате:

S – Предности

- Факултет добија финансијска средства из буџета Републике Србије за финансирање наставно-научног процеса и тиме остварује дугорочну стабилност у пословању. +++
- Факултет има законских могућности да из сопствених прихода обезбеди део финансијских средстава неопходних за пословање Факултета. +++
- Факултет самостално доноси и усваја финансијски план за наредну пословну годину. ++

W – Слабости

- Средства добијена из буџета Републике Србије понекад су недовољна да се покрију поједини материјални трошкови Факултета. +
- Недовољна укљученост Факултета у реализацију примењених истраживања. ++

O – Могућности

- Факултет има законских могућности да путем разних пројеката (како домаћих тако и међународних) обезбеди додатна финансијска средства. ++
- Факултет има законских могућности да пружањем разних консултантских услуга привреди, комерцијалних услуга трећим лицима и донацијама, оствари додатна финансијска средства. ++

Т – Претње

- Сложено стање у привреди Србије и, генерално, у екстерном окружењу може довести до смањења броја пројеката са привредом и отежаног прилива средстава из буџета Републике Србије. +++

Предлози за побољшање и планиране мере

- Повећање прилива средстава из буџета Републике Србије за финансирање појединих материјалних трошкова и трошкова одржавања Факултета.
- Одржавање континуитета у контроли токова пословних и новчаних средстава.
- Перманентно ангажовање наставника и сарадника на повећању извора сопствених прихода Факултета кроз научно-истраживачке и консултантске услуге.
- Стимулисати друге изворе стицања средстава кроз пружање комерцијалних и осталих услуга, добијање донација итд.
- Повећано ангажовање на пројектима који се финансирају из ЕУ фондова.

Показатељи и прилози за Стандард 12:

[Прилог 12.1.](#) Финансијски план и план јавних набавки за 2024. годину

[Прилог 12.2.](#) Извештај о пословању за 2023. годину

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе.

Опис тренутне ситуације

Економски факултет обезбеђује значајну улогу и учешће студената у процесу спровођења стратегије, стандарда и процеса обезбеђења квалитета на Факултету.

Своја права и заштиту својих интереса на Факултету студенти остварују преко Студентског парламента, као органа студената, и њихових представника (укључујући и Студента продекана) у другим органима Факултета. Студентски парламент Економског факултета чине 33 студента. У оквиру Парламента постоји пет ресора: ресор за наставу и науку, ресор за студентски стандард, ресор за међународну сарадњу, ресор за културу, ресор за спорт, рекреацију и туризам.

Економски факултет у Крагујевцу је за потребе унапређења квалитета наставно-научног процеса укључио студенте у процес обезбеђења квалитета наставе. Усвајањем Стратегије обезбеђења квалитета Економског факултета у Крагујевцу (Одлука Савета Економског факултета, број 3191/4 од 05.11.2019. год.) и Правилника о самовредновању установе и студијских програма (Одлука савета Економског факултета, број 3191/5 од 05.11.2019. год.) омогућено је активно учествовање студената у самовредновању и провери / контроли квалитета на Економском факултету у Крагујевцу. Од укупно 16 чланова Комисије за обезбеђење квалитета Факултета, 3 су представници студената. Такође, Статутом Факултета прописано је учешће студената и у раду највиших органа Факултета: Савету и Наставно-научном већу Факултета.

Избором студентских представника у највише органе Факултета и Комисију за обезбеђење квалитета, студенти су активно укључени у све процесе и активности обезбеђења и провере квалитета, као и процесе осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма.

Основни начин контроле квалитета од стране студената је учествовање у анонимном анкетирању, путем којег се испитују ставови и мишљења студената о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања. Анкетирање се спроводи више пута у току године, у зависности од циљне групе обухваћене анкетом, нивоа студија (основне, мастер или докторске студије) и конкретног аспекта квалитета који се проверава. Студенти могу, преко својих представника учествовати у изради упитника и спровођењу анкете. Општим актима Факултета предвиђене су следеће анкете студената:

- Анкета о вредновању наставног процеса и педагошког рада наставника и сарадника и Анкета о објективности оцењивања наставника и сарадника;
- Анкета о квалитету студијских програма, наставног процеса и ресурса Факултета;
- Анкета студената први пут уписаних у прву годину основних академских студија;
- Анкета дипломираних студената о квалитету студија;
- Анкета задовољства послодаваца радним активностима запослених који су дипломирали на Економском факултету Универзитета у Крагујевцу.

Процесом анкетирања на Економском факултету у Крагујевцу испитују се и ставови студената уписаних (први пут) у прву годину основних академских студија како би се сагледали њихови мотиви уписа на факултет. Такође, студенти могу и самостално вредновати све активности рада Факултета у оквиру студентских организација.

Анализа и процена тренутног стања испуњености Стандарда 13

Економски факултет испуњава захтеве Стандарда 13, из следећих разлога:

- Студенти су укључени у рад Комисије за обезбеђење квалитета, путем које могу утицати на побољшање квалитета наставног процеса.
- Студенти су укључени у рад највиших органа Факултета.
- Како је обавезан елемент самовредновања високошколске установе анкета којом се испитују ставови и мишљења студената о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања, Економски факултет организује и спроводи анкетаирање, обрађује резултате, ставља их на увид јавности и укључује у укупну оцену самовредновања и оцене квалитета.
- Оцена коју наставници и сарадници Економског факултета добију за свој педагошки рад и објективност оцењивања су саставни део извештаја о избору / реизбору наставника и сарадника на Економском факултету Универзитета у Крагујевцу.

Циљеви, захтеви и очекивања

И поред тога што Економски факултет испуњава захтеве Стандарда 13, постоји простор за додатна побољшања у смислу активнијег ангажовања представника студената у области провере квалитета и процеса самовредновања. Органи Факултета треба активно да раде на конципирању начина за подстицање представника студената да износе конкретне предлоге за побољшање квалитета наставе, али и процеса оцењивања наставног кадра у овој области. Предлози Студентског парламента у домену конципирања питања приликом анкетаирања могу значајно да допринесу побољшању целокупног процеса оцене квалитета наставе. Такође, један од циљева даљег ангажовања Факултета и представника студената треба да буде и подстицање студената да објективно изражавају своје ставове приликом анкетаирања, уз додатна уверавања да је процес анкетаирања у потпуности анониман.

Анализа слабости и повољних елемената (SWOT) анализа

На основу описа, анализе и процене тренутне ситуације, као и процене циљева, захтева и очекивања у вези са Стандардом 13 (Улога студената у самовредновању и провери квалитета) извршена је анализа слабости и повољних елемената Стандарда 13. SWOT анализа је дала следеће резултате:

S – Предности

- Спровођењем анонимне анкете омогућава се студентима да активно износе своје ставове о квалитету наставно-научног процеса. +++
- Учествовање студената у раду Комисије за обезбеђење квалитета и највиших органа Факултета омогућава њихово ангажовање у процесу побољшања квалитета. +++
- Спремност руководиоца студијских програма да пружи помоћ студентима. ++
- Анкетаирање студената о квалитету наставног процеса и објективности оцењивања наставника спроводи се преко Студентског портала што омогућава добијање оцена у реалном времену и промтно предузимање корективних мера. ++

W - Слабости

- Недовољна мотивисаност појединих представника студената за активно учешће у процесу унапређења квалитета и раду органа Факултета. +++
- Постоји бојазан међу студентима да анкете нису анонимне. +++
- Мала величина узорка или мали број уписаних студената узрокује да велики број наставника и сарадника на мастер академским студијама нема релевантну оцену. ++

О - Могућности

- Мотивисати студенте за активније учешће у процесима који се односе на обезбеђење квалитета, као и органима која се баве обезбеђењем квалитета. +++
- Побољшавати структуру упитника. +++

Т - Претње

- Постојање дилеме око тога које студенте укључити у процес анкетирања. ++
- Недостатак воље код већине студената да се активније укључи у спровођење мера за побољшање квалитета наставно-научног процеса на Факултету. +++

Предлози за побољшање и планиране мере

- Факултет треба и даље да подстиче студенте да учествују у процесу праћења, контроле, обезбеђења и унапређења квалитета.
- Спровести перманентну едукацију студената о значају управљања квалитетом.
- Мотивисати студенте да дају предлоге и сугестије за унапређење квалитета студијског програма.
- Омогућити онлајн анкетирање студената за све аспекте квалитета који се проверавају у процесу самовредновања.

Показатељи и прилози за стандард 13:

[Прилог 13.1.](#) Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета

Додатни прилози за Стандард 13:

[Прилог 13.2.](#) Пословник о раду Студентског парламента

[Прилог 13.3.](#) Стратегија обезбеђења квалитета 2019

[Прилог 13.4.](#) Правилник о самовредновању установе и студијских програма 2019

[Прилог 13.5.](#) Резултати анкета 2022-2023

Стандард 14: Систематско праћење и периодична проверка квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

Опис тренутне ситуације

Усвајањем Стратегије обезбеђења квалитета, Политике квалитета, Правилника о самовредновању установе и студијских програма, Стандарда и процедура за обезбеђење квалитета основних и мастер академских студија на Економском факултету у Крагујевцу, као и другим документима, Факултет је обезбедио институционалне оквире за систематско праћење, проверавање, оцењивање и унапређење квалитета у свим областима обезбеђења квалитета. Систематско праћење, контролу и унапређење квалитета Факултет реализује помоћу свих релевантних чинилаца синтетизованих у систем обезбеђења квалитета, а првенствено Комисије за обезбеђење квалитета.

За спровођење Стратегије, Комисија за обезбеђење квалитета доноси годишње Акционе планове којима се ближе утврђују циљеви, мере и активности које ће се у вези са квалитетом предузети током календарске године. У спровођењу Стратегије обезбеђења квалитета, као стратешком развојном документу из области обезбеђења квалитета високог образовања на Факултету, која се редовно преиспитује и унапређује, активно учествују и студенти кроз рад својих представника у Студентском парламенту, Комисији за обезбеђење квалитета и органима Факултета.

Сходно усвојеним документима везаним за квалитет, Економски факултет Универзитета у Крагујевцу систематски и континуирано прикупља и анализира податке и информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере квалитета. Провера и оцена квалитета се заснива на анализи података о ефикасности студирања, као и на анализи податка добијених анкетањем:

- активних студената о квалитету наставног процеса,
- активних студената о објективности оцењивања,
- дипломираних студената о задовољству радом Факултета и његових служби,
- новоуписаних студената о квалитету промоције и разлосима за упис,
- послодаваца о задовољству радом бивших студената,
- запослених о задовољству радом руководства и служби Факултета.

Кроз процес анкетања, студенти су директно укључени у процес контроле, провере и оцене, квалитета. На Факултету постоји одговарајући услови и инфраструктура (укључујући и информационе ресурсе) за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета.

Факултет спроводи периодична самовредновања ради утврђивања степена успешности у спровођењу утврђене стратегије и поступака за обезбеђење квалитета, као и нивоа достизање утврђених / жељених стандарда квалитета. Резултати анкетања студената су обавезни елемент самовредновања. Периодичност самовредновања зависи од области контроле и обезбеђења квалитета.

Са резултатима самовредновања Факултет упознаје наставнике и сараднике (на седницама катедри и Наставно-научног већа разматрају се резултати самовредновања, посебно извештаји о ефикасности студирања и резултати анкетања студената о квалитету наставног процеса и објективности оцењивања), студенте, Комисију за акредитацију и проверу квалитета (путем подношења Извештаја) и јавност (објављивањем Извештаја на интернет страници факултета). Извештај о самовредновању усваја се на седници Наставно-научног већа Факултета. Резултати самовредновања су полазна основа за преиспитивање стратегије квалитета, као и за доношење превентивних и корективних мера за унапређење квалитета.

Анализа и процена тренутног стања испуњености Стандарда 14

Економски факултет је испунио захтеве постављене Стандардом 14, што се може аргументовати следећим чињеницама:

- Факултет обезбеђује спровођење утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета;
- постоје услови и инфраструктура за редовно и систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања;
- подаци се прикупљају и од дипломираних студената;
- редовно се спроводи поступак периодичног самовредновања;
- о резултатима самовредновања Факултет упознаје наставнике, студенте и јавност.

Циљеви, захтеви и очекивања

Иако Факултет испуњава захтеве Стандарда 14, одређена побољшања у области систематског праћења квалитета у будућности су могућа. Наиме, редовност појединих анкета није обезбеђена, а пре свега, реч је о анкети о задовољству послодаваца и анкети о задовољству запослених. С тим у вези, Факултет треба да уложи додатне напоре да омогући редовно анкетирање послодаваца чиме би се на адекватан начин утврдио ниво њиховог задовољства радом свршених студената Факултета, и створиле могућности за промене у наставном процесу у будућности у циљу прилагођавања захтевима тржишта. Поред тога, Факултет треба да омогући и редовно анкетирање запослених, чиме би се створили предуслови за побољшања у раду Руководства, стручних служби и других органа Факултета у будућности. Један од недостатака у тренутном систему провере квалитета представља чињеница да се не спроводи на систематски начин упоређивање Факултета са страним високошколским установама у погледу квалитета, као и да нема адекватне размене информација са другим високошколским установама у том домену. Сходно томе, у том правцу треба очекивати извесна побољшања.

Анализа слабости и повољних елемената (SWOT) анализа

На основу описа, анализе и процене тренутне ситуације, као и процене циљева, захтева и очекивања у вези са Стандардом 14 (Систематско праћење и периодична провера квалитета) извршена је анализа слабости и повољних елемената Стандарда 14. SWOT анализа је дала следеће резултате:

S - Предности

- Постоји утврђена методологија за спровођење контроле квалитета и испуњености стандарда. +++
- Контрола квалитета и испуњености стандарда се редовно спроводи. +++
- Постоји инфраструктура и информациони ситем који омогућава прикупљање свих релевантних података. +++
- Сва усвојена документа везана за контролу квалитета су доступна јавности на веб-страници Факултета. +++
- Редовно се спроводи анкетирање студената и врши анализирање прикупљених података. +++

W - Слабости

- Упоређивање Факултета са другим високошколским институцијама у земљи и иностранству у домену обезбеђења квалитета се не спроводи на систематски начин. ++
- Нема адекватне размене информација у свим областима обезбеђења квалитета са другим установама и високошколским институцијама са којима се остварује научна сарадња и размена студената и наставног особља. ++
- Недовољна заинтересованост студената приликом анкетирања што утиче на ниво

објективности резултата анкетања. ++

- Редовност појединих анкета није обезбеђена (анкета о задовољству послодаваца и анкета о задовољству запослених). ++

О - Могућности

- Постоји запослено ненаставно особље са капацитетом да помогне у контроли квалитета и испуњености стандарда. +
- Руководство Факултета је заинтересовано за унапређење постојећег начина контроле квалитета. ++
- Факултет има веће информатичке могућности које се могу искористити у процесу контроле квалитета и испуњености стандарда. ++
- Учествовање на међународним пројектима који се баве процесима побољшања квалитета наставе и научно-истраживачког рада. +++

Т - Претње

- Мали број запослених и студената је вољан да се ангажује у контроли квалитета. +++
- Низак ниво мотивисаности наставног и ненаставног особља за спровођења стандарда и процедура обезбеђења квалитета, као и примене корективних мера. ++

Предлози за побољшање и планиране мере

- Наставити са континуираним праћењем и периодичном провером квалитета у свим областима обезбеђења квалитета.
- Спровести иновације које се односе на методе прикупљања и анализе података.
- Наставити са процесом побољшања информационе инфраструктуре у циљу редовног и систематског прикупљања и анализе података.
- Спровести поступак едукације запослених и студената у области обезбеђења квалитета.
- Обезбедити редовност прикупљања података од одговарајућих организација у циљу објективног вредновања стечених компетенција дипломираних студената.
- Прикупљати податке потребне за упоређивање са другим високошколским установама у погледу квалитета.

Прилози за Стандард 14:

Прилог 14.1. Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређења рада високошколске установе

- [Стратегија обезбеђења квалитета](#)
- [Политика квалитета](#)
- [Правилник о самовредновању установе и студијских програма](#)
- [Стандарди и процедуре обезбеђења квалитета](#)
- [Комисија за обезбеђење квалитета](#)
- [Правилник о правилима студија](#)
- [Извештај о самовредновању 2020](#)
- [Анкета о квалитету наставног процеса и објективности оцењивања](#)

Стандард 15. Квалитет докторских студија

Квалитет докторских студија се обезбеђује кроз унапређење научноистраживачког рада, односно уметничкоистраживачког рада, осавремењавање садржаја студијских програма докторских студија и редовно праћење и проверу њихових циљева, постизање научних, односно уметничких способности студената докторских студија и овладавање специфичним академским и практичним вештинама потребним за будући развој њихове каријере.

Опис тренутне ситуације

Економски факултет у Крагујевцу самовреднује акредитован студијски програм ЕКОНОМИЈА докторских студија који се реализује самостално у трајању од 3 године (180 ЕСПБ), са модулима: а) Макроекономија, б) Управљање пословањем, и в) Рачуноводство и пословне финансије.

Факултет проверава своју спремност за извођење докторских студија на основу показатеља који се односе на научноистраживачки рад ценећи:

- број докторских дисертација одбрањених на факултету за области у којима изводи докторске студије, имајући у виду однос броја докторских дисертација према броју дипломираних студената и према броју наставника;
- однос броја наставника и броја наставника који су укључени у научноистраживачке пројекте;
- квалитет научноистраживачког рада наставника ангажованих на докторским студијама према условима које дефинишу стандарди за акредитацију;
- остварену сарадњу са научноистраживачким установама у земљи и свету.

Факултет прати, анализира и унапређује постизање научних способности и академских и специфичних практичних вештина својих студената ценећи:

- научноистраживачке резултате и оспособљеност свршених студената докторских студија да резултате саопштавају на научним конференцијама, објављују у научним часописима са рецензијом, презентују јавности, патентирају или реализују кроз призната нова техничка и технолошка решења;
- доприносе у развоју научне дисциплине кроз укључивање у домаће или међународне научноистраживачке пројекте;
- развој вештина и спретности у употреби знања у одговарајућем подручју;
- поштовање принципа етичког кодекса и добре научне праксе.

Факултет прати, анализира и унапређује политику уписа студената на докторске студије ценећи:

- друштвене потребе и потребе развоја науке, уметности, образовања и културе;
- своје материјалне и научноистраживачке ресурсе, и расположивост савремене истраживачке опреме намењеног студентима докторских студија.

Анализа и процена тренутног стања испуњености Стандарда 15

Факултет непрекидно прати и анализира напредовање студента узимајући у обзир напредак остварен у стицању знања и вештина непходан за даљи развој каријере, као и напредак у истраживању, и у том циљу унапређује и развија менторски систем као подршку студенту докторских студија.

Факултет прати, критички оцењује и непрекидно подстиче научни напредак својих наставника, посебно ментора, у настојању да унапређује однос броја потенцијалних ментора према броју студената докторских студија, а у циљу стварања повољнијег истраживачког окружења за своје студенте.

Факултет депонује докторске дисертације у јединствен репозиторијум који је трајно доступан јавности и обезбеђује јавну доступност реферата о прихватању дисертације и објављених научноистраживачких резултата које је кандидат остварио.

На основу Стандарда за акредитацију студијских програма високог образовања, увидом у постојећу документацију модула у оквиру постојећег студијског програма докторских академских студија на Економском факултету у Крагујевцу, као и анализом остварених резултата студената који су уписали акредитован студијски програм, може се закључити да студијски програм докторских академских студија на Економском факултету испуњава све захтеве Стандарда 15.

Циљеви, захтеви и очекивања

У наредном периоду, Факултет ће усмерити своје активности на побољшање квалитета докторских академских студија, најпре, кроз унапређење сарадње између наставника и студената, али и усавршавање метода наставе, примену савремених технологија и подстицање сарадње са иностраним наставницима и студентима, укључујући и чешће боравке наставника, сарадника и студената у иностраним научно-истраживачким установама. Такође, Факултет ће настојати да побољша своју конкурентску позицију на тржишту на основу редовног осавремењавања и модернизације студијских модула. Очекује се да ће наведено омогућити да се повећа и побољша видљивост Факултета и на међународном нивоу, што отвара нове могућности за даљи развој и јачање овог нивоа студија. Посебну пажњу Факултет ће посветити унапређењу система праћења и евалуације квалитета програма докторских студија.

Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

На основу описа, анализе и процене тренутне ситуације, као и процене циљева, захтева и очекивања у вези са Стандардом 15 (Квалитет докторских студија) извршена је анализа слабости и повољних елемената Стандарда 15. SWOT анализа је дала следеће резултате:

S – Предности

- Широка покривеност различитих области економије кроз три модула. +++
- Компетентан научно-истраживачки кадар са значајним научним радовима, публикацијама и искуством у менторском раду. +++
- Приступ обимним академским базама података и библиотеци. +++
- Флексибилност у избору истраживачких тема. +++
- Редовна размена информација са студентима о квалитету докторских студија. +++

W – Слабости

- Ограничена међународна видљивост и привлачност програма. ++
- Недовољна међународна мобилност наставника и студената. ++
- Недовољна сарадња са наставницима и сарадницима са других универзитета у земљи и иностранству. ++
- Ограничен број боравака у иностраним научно-истраживачким установама. ++
- Ограничени контакти и пројекти са међународним универзитетима. ++

O – Могућности

- Боравак студената у иностраним научно-истраживачким установама путем разних пројеката (домаћих и међународних). ++
- Реализација заједничких студијских програма са другим факултетима у земљи и иностранству. ++
- Учешће у међународним истраживачким пројектима и конференцијама. ++
- Увођење иновативних интердисциплинарних програма и курсева који одговарају савременим потребама тржишта рада. ++

T – Претње

- Конкуренција од стране других факултета и универзитета са сличним програмима, како на домаћем тако и на међународном нивоу. +
- Недовољна спремност наставника за примену нових метода наставе. +
- Потреба за сталним усавршавањем наставног кадра у новим технологијама и методама.

+

- Недовољно стимулишуће окружење за младе истраживаче. +
- Недовољна мотивисаност студената за креативност и самостална истраживања, као и за учешћа на међународним или домаћим научним скуповима. +
- Брзе промене у технологији које захтевају сталну модернизацију опреме и софтвера.+

Предлози за побољшање и планиране мере

- Повећање домаће и међународне видљивости докторских академских студија кроз активно промовисање путем академских мрежа, сајмова образовања и онлајн платформи;
- Подстицање међународне мобилности путем успостављања партнерстава са иностраним универзитетима и факултетима;
- Веће ангажовање гостујућих професора са референтних образовних институција у циљу подизања квалитета докторских студија;
- Редовно организовање и учешће наставника и студената на међународним академским догађајима ради повећања видљивости и размене искустава;
- Усавршавање наставника и сарадника кроз студијске и истраживачке боравке на реномираним универзитетима и институтима у циљу стицања актуелних научно-стручних знања и вештина;
- Стварање услова и подстицаја за интензивнији научноистраживачки рад;
- Активно аплицирање за међународне и домаће истраживачке пројекте како би се побољшала сарадња са иностраним универзитетима и факултетима;
- Иновирање курикулума кроз увођење интердисциплинарних модула који одговарају савременим потребама тржишта рада и технолошким трендовима;
- Модернизација истраживачке опреме и софтвера кроз редовно улагање у савремену технологију и софтверске алате који се користе у настави и научно-истраживачком раду;
- Подршка за професионални развој наставног кадра кроз организовање обука за стално усавршавање наставника у новим технологијама и методама наставе;
- Јачање веза са привредом путем активног ангажовања у консултантским пројектима и сарадња са компанијама ради решавања реалних проблема и пружања практичног искуства студентима;
- Промоција успеха студената и факултета у домаћим и међународним медијима, путем објављивања достигнућа студената и наставника и изградњу препознатљивости програма докторских академских студија.

Показатељи и прилози за стандард 15:

Табела 15.1. Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија

Табела 15.2. Списак организационих јединица, које се баве уједначавањем квалитета свих докторских студија на високошколској установи (Савет докторских студија, докторска школа...)

Табела 15.3. Списак чланова организационих јединица за квалитет докторских студија високошколске установе

Прилог 15.1. Правилник докторских студија

Прилог 15.2. Извод из Статута који регулише докторске студије

Прилог 15.3. Поступак израде и одбране докторске дисертације односно докторског уметничког пројекта

Додатни прилог за Стандард 15:

Прилог 15.4. Извод из Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације Универзитета у Крагујевцу

ТРЕЋИ ДЕО: ОПШТА ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА НА ЕКОНОМСКОМ ФАКУЛТЕТУ УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ СА ПРЕДЛОГОМ БУДУЋИХ МЕРА

Економски факултет Универзитета у Крагујевцу испуњава захтеве Стандарда за самовредновање и оцену квалитета високошколске установе. У односу на претходну интерну проверу квалитета учињена су следећа побољшања:

- унапређен је научноистраживачки рад наставника и сарадника (више објављених радова на референтним листама часописа);
- унапређена је опремљеност слушаоница и кабинета;
- повећан је број рачунара на Факултету;
- интензивирани су посете студената привредним субјектима у циљу јачање компетенција свршених студента и њиховог бржег запошљавања;
- унапређено је поступање у ванредним околностима (кризе изазване пандемијом вируса COVID-19), посебно у вези са реализацијом наставног процеса;
- интензивирају се сарадња са сродним факултетима из региона: Северна Македонија и Република Српска (Босна и Херцеговина);
- одржана је ефикасност студирању на задовољавајућем нивоу у условима кризе изазване пандемијом вируса COVID-19;
- одржан је висок ново квалитета наставног процеса и објективности оцењивања наставника и сарадника. мерених путем анкета студента, у условима кризе изазване пандемијом вируса COVID-19;
- извршена је интернационализација једног студијског програма на основним академским студијама увођењем могућности да се исти реализује осим на српском и на енглеском језику;
- извршена је акредитација (поновна акредитација) једног студијског програма на мастер академским студијама, на српском и енглеском језику;
- настављено је активно промовисање културе обезбеђења и унапређења квалитета;
- покренут је рад Алумни клуба и интензивирају се рад Савета послодаваца Факултета.

Да би се постигло додатно унапређење квалитета рада Економског факултета Универзитета у Крагујевцу потребно је предузети следеће мере:

- наставити са даљим унапређењем програма и планова рада на наставним предметима свих нивоа студија;
- повећати ангажовање гостујућих професора са референтних образовних институција на свим студијским програмима Факултета;
- наставити са организованим посетама студената привредним субјектима у циљу јачања сарадње са привредом и побољшања компетенција студента;
- наставити подстицање усавршавања наставника и сарадника кроз студијске и

истраживачке боравке на реномираним универзитетима и институтима;

- унапредити сарадњу са стручњацима из привреде како би се повећала апликативност наставне материје;
- омогућити контролу присуства студената свим облицима наставе кроз увођење електронског система евиденције;
- организовати семинаре типа „едукација едукатора“, за развијање педагошких компетенција наставника и сарадника;
- подстицати укључивања наставника и сарадника у пројекте финансиране од стране привредних субјеката и међународних организација.
- подстицати даљи развој издавачке делатности, посебно издања у електронском облику;
- додатно подржавати усавршавање ненаставног особља;
- направити прецизну анализу о ефикасности и ефективности коришћења свих ресурса Факултета;
- повећати мотивацију студената да се укључе у процесе који су повезани са системом обезбеђења и унапређења квалитета;
- обезбедити редовност прикупљања података од одговарајућих привредних субјеката у циљу објективног вредновања стечених компетенција дипломираних студената;
- наставити са процесом преиспитивања и ажурирања важећих аката из сфере обезбеђења и унапређења квалитета на Факултету;
- изградити стандарде и процедуре за обезбеђење квалитета на докторским студијама.

ЧЕТВРТИ ДЕО: ПРИЛОЗИ

Стандард 1

[Прилог 1.1.](#) Стратегија обезбеђења квалитета

[Прилог 1.2.](#) Мере и субјекти обезбеђења квалитета

[Прилог 1.3.](#) Акциони план за спровођење стратегије и одлуке о његовом усвајању и допунама

[Прилог 1.4.](#) Уверења о акредитацији Установе и студијских програма из 2020. год.

Стандард 2

[Прилог 2.1.](#) Усвојени документ - Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе

[Прилог 2.2.](#) Усвојени план рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда

[Прилог 2.3.](#) Усвојени годишњи извештаји о раду успостављеног тела (комисије, одбора, центара) за унутрашње осигурање квалитета високошколске установе

Стандард 3

[Прилог 3.1а.](#) Формално успостављено тело (комисија, одбор) са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета (опис рада у изреци одлуке)

[Прилог 3.1б.](#) Извод из Статута

[Прилог 3.2.](#) Списак свих анкета

[Прилог 3.3.](#) Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера

Стандард 4

[Табела 4.1.](#) Број уписаних студената на акредитоване студијске програме ОАС

[Табела 4.2.](#) Број уписаних студената на акредитоване студијске програме МАС

[Табела 4.3.](#) Број уписаних студената на акредитовани студијски програм ДС

[Табела 4.4.](#) Укупна пролазност студената основних академских студија у наредну годину

[Табела 4.5.](#) Укупна пролазност студената докторских студија у наредну годину

[Табела 4.6.](#) Просечно трајање ОАС, у периоду 2011/12 - 2022/23.

[Табела 4.7.](#) Просечно трајање основних студија у периоду 2000/01 - 2010/2011.

[Табела 4.8.](#) Просечно трајање мастер академских студија, у периоду 2020/21 - 2022/23.

[Табела 4.9.](#) Просечно трајање докторских студија, у периоду 2020/21 - 2022/23.

[Табела 4.10.](#) Упоредна пролазност студената прве године основних академских студија са подацима о оствареним ЕСПБ

[Табела 4.11.](#) Упоредна пролазност студената друге године основних академских студија са подацима о оствареним ЕСПБ

[Табела 4.12.](#) Упоредна пролазност студената треће године основних академских студија са подацима о оствареним ЕСПБ

Табела 4.13. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године.

Табела 4.14. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.15. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања (подаци показани посебно за сваки ниво студија).

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

Додатна прилози за Стандард 4:

Прилог 4.3. Дозвола за рад

Прилог 4.4. Уверење о акредитацији основних академских студија – Економија и пословно управљање

Прилог 4.5. Уверење о акредитацији основних академских студија – Пословна информатика

Прилог 4.6. Уверење о акредитацији мастер академских студија – Економија и пословно управљање

Прилог 4.7. Уверење о акредитацији мастер академских студија – Пословна информатика

Прилог 4.8. Уверење о акредитацији мастер академских студија – Финансијски менаџмент јавне управе

Прилог 4.9. Уверење о акредитацији докторских студија - Економија

Прилог 4.10. Квантитативна анализа ефикасности студирања за шк. 2020/2021. год.

Прилог 4.11. Квантитативна анализа ефикасности студирања за шк. 2021/2022. год.

Прилог 4.12. Квантитативна анализа ефикасности студирања за шк. 2022/2023. год.

Прилог 4.13. Анкета студената за шк. 2020/2021. год.

Прилог 4.14. Анкета студената за шк. 2021/2022. год.

Прилог 4.15. Анкета студената за шк. 2022/2023. год.

Прилог 4.16. Анкетирање дипломираних студената

Прилог 4.17. Анкета послодаваца

Прилог 4.18. Интернет адресе страних високошколских установа чији су студијски програми упоредиви са студијским програмима Економског факултета Универзитета у Крагујевцу

Прилог 4.19. Акциони план активности за унапређење квалитета на Економском факултету Универзитета у Крагујевцу

Прилог 4.20. Политика квалитета на Економском факултету Универзитета у Крагујевцу

Прилог 4.21. Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту

Прилог 4.22. Правилник о примени ЕСПБ система бодовања

Прилог 4.23. Правилник о самовредновању установе и студијских програма

Прилог 4.24. Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета студија на Факултету

Прилог 4.25. Стратегија обезбеђења квалитета на Економском факултету Универзитета у Крагујевцу

Стандард 5

- [Прилог 5.1.](#) Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса
- [Прилог 5.2.](#) Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе
- [Прилог 5.3.](#) Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

Додатни прилог за Стандард 5:

- [Прилог 5.4.](#) Упоредни приказ просечних оцена квалитета наставе и објективности оцењивања студената у извештајном периоду

Стандард 6

- [Табела 6.1.](#) Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.
- [Табела 6.2.](#) Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима
- [Табела 6.3.](#) Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства и класификације уметничко-истраживачких резултата.
- [Табела 6.4.](#) Списак SCI / SSCI-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период. (Навести референце са редним бројем)
- [Табела 6.5.](#) Листа одбрањених докторских дисертација и уметничких пројеката (име кандидата, име ментора, назив дисертације и година одбране, публиковани резултати) у високошколској установи у претходне три школске године
- [Табела 6.6.](#) Списак стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.
- [Табела 6.7.](#) Списак ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовноуметничког поља, као и однос броја ментора у односу на укупан број наставника на високошколској установи.
- [Прилог 6.1.](#) Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком и уметничко-истраживачком раду.
- [Прилог 6.2.](#) Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.
- [Прилог 6.3.](#) Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Стандард 7

- [Табела 7.1.](#) Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)
- [Табела 7.2.](#) Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)
- [Прилог 7.1.](#) Правилник о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Крагујевцу

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника и сарадника на нивоу установе

Додатни прилози за Стандард 7:

Табела 7.3. Преглед броја сарадника по звањима у високошколској установи који нису у сталном радном односу

Табела 7.4. Списак наставника и сарадника по звањима и радном статусу у високошколској установи

Табела 7.5. Списак сарадника по звањима у високошколској установи који нису у сталном радном односу

Стандард 8

Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената

Прилог 8.2. Правилник о оцењивању

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

Стандард 9

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

Прилог 9.1.а Правилник о издавачкој делатности

Прилог 9.1.б Правилник о наставној литератури на Универзитету у Крагујевцу

Прилог 9.1.в Стандарди и процедуре обезбеђења квалитета основних и мастер академских студија на Економском факултету у Крагујевцу

Прилог 9.1.г Правилник о раду библиотеке Економског факултета у Крагујевцу

Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на Факултету (са редним бројем)

Прилог 9.3.а Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на Факултету са бројем наставника на Факултету

Прилог 9.3.б Однос броја уџбеника и монографија на Факултету

Додатни прилози за стандард 9:

Прилог 9.4. Извод из књиге инвентара библиотеке – домаћа периодика

Прилог 9.5. Извод из књиге инвентара библиотеке – страна периодика

Прилог 9.6. Извод из монографске књиге инвентара библиотеке

Прилог 9.7. Уговор о пуноправном чланству Библиотеке у Библиотечно-информациони систем COBISS.SR.

Стандард 10

Табела 10.1. Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе

Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

Додатни прилози за стандард 10:

Прилог 10.3. Статут Економског факултета Универзитета у Крагујевцу

Прилог 10.4. Правилник о организацији и систематизацији послова

Прилог 10.5. Анкета о задовољству запослених квалитетом управљања Факултетом

Прилог 10.6. Чланови Савета из реда студената

Прилог 10.7. Чланови ННВ из реда студената

Стандард 11

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Додатни прилози за Стандард 11:

Прилог 11.1. Доказ о власништву

Прилог 11.2. План зграде и план по спратовима

Прилог 11.3. Одлука о акредитацији

Прилог 11.4. Библиотека - Инвентарска књига

Прилог 11.5. Доказ о поседовању информационе технологије

Стандард 12

Прилог 12.1. Финансијски план и план јавних набавки за 2024. годину

Прилог 12.2. Извештај о пословању за 2023. годину

Стандард 13

Прилог 13.1. Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета

Додатни прилози за Стандард 13:

Прилог 13.2. Пословник о раду Студентског парламента

Прилог 13.3. Стратегија обезбеђења квалитета 2019

Прилог 13.4. Правилник о самовредновању установе и студијских програма 2019

Прилог 13.5. Резултати анкета 2022-2023

Стандард 14

Прилог 14.1. Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређења рада високошколске установе

- [Стратегија обезбеђења квалитета](#)
- [Политика квалитета](#)
- [Правилник о самовредновању установе и студијских програма](#)
- [Стандарди и процедуре обезбеђења квалитета](#)
- [Комисија за обезбеђење квалитета](#)
- [Правилник о правилима студија](#)
- [Извештај о самовредновању 2020](#)
- [Анкета о квалитету наставног процеса и објективности оцењивања](#)

Стандард 15

[Табела 15.1.](#) Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија

[Табела 15.2.](#) Списак организационих јединица, које се баве уједначавањем квалитета свих докторских студија на високошколској установи (Савет докторских студија, докторска школа...)

[Табела 15.3.](#) Списак чланова организационих јединица за квалитет докторских студија високошколске установе

[Прилог 15.1.](#) Правилник докторских студија

[Прилог 15.2.](#) Извод из Статута који регулише докторске студије

[Прилог 15.3.](#) Поступак израде и одбране докторске дисертације односно докторског уметничког пројекта

Додатни прилог за Стандард 15:

[Прилог 15.4.](#) Извод из Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације Универзитета у Крагујевцу

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ
ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА
проф. др Марина Милановић

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА
проф. др Милена Јакшић

